

Partnerskabsaftale mellem Danmark og Europa-Kommissionen vedrørende de europæiske struktur- og investeringsfonde 2021-2027

CCI	2021DK16FFPA001
Titel	[255] Partnerskabsaftale mellem Danmark og Europa-Kommissionen vedrørende de europæiske struktur- og investeringsfonde 2021-2027
Version	
Første år	[2021]
Sidste år	[2027]
Nummer på Kommissionens afgørelse	
Dato for Kommissionens afgørelse	

Partnerskabsaftale mellem Danmark og Europa-Kommissionen vedrørende de europæiske struktur- og investeringsfonde 2021-2027	1
1. Udvalgelse af politikmålsætninger og Fonden for Retfærdig Omstillings specifikke målsætning	4
2. Politikvalg, koordinering og komplementaritet	11
Et sammendrag af politikvalgene og de vigtigste forventede resultater for hver af de fonde, der er omfattet af partnerskabsaftalen	11
POLITISK MÅL 1: "ET MERE KONKURRENCEDYGTIGT OG SMARTERE EUROPA"	11
POLITISK MÅL 2: "ET GRØNNERE OG MERE ROBUST EUROPA"	12
POLITISK MÅL 3: "ET MERE FORBUNDET EUROPA"	14
POLITISK MÅL 4: "ET MERE SOCIALT OG INKLUSIVT EUROPA"	14
POLITISK MÅL 5: "ET EUROPA TÆTTERE PÅ BORGERNE"	17
Koordinering, afgrænsning og komplementaritet mellem fondene samt koordinering mellem nationale og regionale programmer	18
KOORDINATION MELLEM FONDENE	18
KOORDINATION MELLEM REGIONAL- OG SOCIALFONDEN+ SAMT FONDEN FOR RETFÆRDIG OMSTILLING (FRO).....	19
KOORDINERING MELLEM FONDENE OG REACT-EU.....	19
KOORDINATION MELLEM DEN NATIONALE OG DEN REGIONALE DEL AF ESF+.....	19
HAV-, FISKERI- OG AKVAKULTURPROGRAMMET	20
Komplementaritet og synergi mellem de fonde, der er omfattet af partnerskabsaftalen, IGFV og andre EU-instrumenter	21
HOME PROGRAMMERNE.....	21
EU'S MAKROREGIONALE STRATEGI FOR ØSTERSØREGIONEN	21
HORIZON EUROPE	21
KREATIVT EUROPA OG HORIZONT EUROPAS CLUSTER 2	22
GENOPRETNINGSFONDEN (RRF).....	22
BREXIT-RESERVEN (BAR).....	23
DIGITAL EUROPA OG SMV: DIGITAL	23
INDRE MARKEDSPROGRAMMET	23
CAP, LAG OG LIFE	24
CONNECTING EUROPE FACILITY (CEF)	24
BLÅ ØKONOMI	25
3. Bidrag til budgetgarantien under InvestEU med begrundelse.....	26
4. Overførsler	27
4.1. Overførsler mellem regionskategorier	27

4.2 Overførsler til instrumenter under direkte eller indirekte forvaltning	27
4.3. Overførsler mellem EFRU, ESF+ og Samhørighedsfonden og til en anden fond eller andre fonde	28
4.4. Overførsel af midler fra EFRU og ESF+ som supplerende støtte til Fonden for Retfærdig Omstilling med begrundelse	29
4.5. Overførsler fra europæisk territorialt samarbejde til investeringer i beskæftigelse og vækst.....	29
5. Form for EU-bidrag til teknisk bistand	32
6. Tematisk koncentration.....	32
6.1.....	32
6.2.....	32
7. Foreløbig finansiel tildeling fra hver af de fonde, der er omfattet af partnerskabsaftalen pr. politikmålsætning, FRO's specifikke målsætning og teknisk bistand, på nationalt plan og på regionalt plan, hvis det er relevant	33
8. Fortegnelse over planlagte programmer under de fonde, der er omfattet af partnerskabsaftalen, med de respektive foreløbige finansielle tildelinger pr. fond og de tilsvarende nationale bidrag pr. regionskategori	39
9. Et sammendrag af de påtænkte aktioner med henblik på at styrke den administrative kapacitet til gennemførelse af de fonde, der er omfattet af partnerskabsaftalen	40
10. En integreret tilgang til håndtering af de demografiske udfordringer og/eller specifikke behov i regioner og områder (hvis det er relevant).....	41
11. Et sammendrag af vurderingen af, om de relevante grundforudsætninger er opfyldt, jf. artikel 15 og bilag III og IV (valgfrit).....	42
12. Foreløbigt klimabidragsmål.....	42

1. Udvælgelse af politikmålsætninger og Fonden for Retfærdig Omstillings specifikke målsætning

Tabel 1: Udvælgelse af politikmålsætninger og Fonden for Retfærdig Omstillings (FRO) specifikke målsætning med begrundelse

Udvalgt målsætning	Program	Fond	Begrundelse for udvælgelse af en politikmålsætning eller FRO's specifikke målsætning
PO1: ET MERE KONKURRENCE-DYGTIGT OG INTELLIGENT EU-ROPA VED AT FREMME INNOVATIV OG INTELLIGENT ØKONOMISK OMSTILLING OG REGIONAL IKT-KONNEKTIVITET	Nationalt program for EU's Regionalfond Danmark	Regionalfonden	Det er en landespecifik henstilling, at Danmark anvender en andel af midlerne på politisk målsætning 1. I international sammenhæng hører Danmark til blandt de rigeste lande og i 2020 var Danmark blandt de ti mest velstående lande i OECD (målt ved bruttonationalprodukt pr. indbygger). Den relativt høje velstand i Danmark skyldes især en høj produktivitet, mens arbejdsudbuddet (målt i timer pr. indbygger) ligger noget under OECD-gennemsnittet. Danmark er et af de mest digitale lande i verden ifølge Erhvervsministeriets redegørelse for Danmarks digitale vækst 2021. Blandt andet viser en opgørelse fra Eurostat, at Danmark i 2020 var det tredje mest digitale samfund i EU, kun overgået af Finland og Sverige. Danmark lå dog nr. 1 ved Redegørelse om Danmarks digitale vækst 2019. Den solide position er et resultat af gode grundforudsætninger for digital omstilling som fx en veludbygget digital infrastruktur, en offentlig sektor, som er blandt de mest digitale i verden og et højt grundniveau for digitale kompetencer i befolkningen. Danmark ligger dog lidt efter sammenlignelige lande, når det kommer til anvendelsen af mere avanceret digital teknologi som kunstig intelligens og "Internet of Things". Der er også tegn på, at andre sammenlignelige lande er længere fremme på avancerede digitale kompetencer og har en højere tilgængelighed af fx IT-specialister. Når det gælder anvendelsen af mere avancerede teknologier, er der i løbet af de senere år opstået en større forskel mellem store og små virksomheder. Der kan således være behov for indsatser, der får SMV'erne tilstrækkeligt med på den digitale omstilling. I en international sammenhæng er de danske SMV'er dog generelt mere digitale end EU-gennemsnittet. Som det fremgår af Europa-Kommissionens landespecifikke anbefalinger fra 2019 har Danmark behov for at investere i yderligere digitalisering af SMV'erne, men også behov for at investere i udviklingen af nye digitale løsninger. Danske virksomheder er langt fremme, når det gælder de basale digitale teknologier (fx regnskab, administration, salg og drift) og anvendelse af industrirobotter. Derfor anvendes Regionalfonden i 2021-2027 først og fremmest til at investere i udviklingen af nye digitale teknologier og i SMV'ernes anvendelse af avancerede teknologier, herunder digitale. Danske virksomheders

Udvalgt målsætning	Program	Fond	Begrundelse for udvælgelse af en politikmålsætning eller FRO's specifikke målsætning
			høje digitale niveau generelt udvikles og understøttes også gennem Regionalfonden ved at investere i nye offentlige digitale løsninger til gavn for SMV'er. Innovation inden for grøn og digital omstilling er afgørende for at sikre bæredygtig vækst, og dermed bidrage til jobskabelsen. Bæredygtig vækst forudsætter prioritering af naturbaserede løsninger og iagttagelse af nøgleprincippet <i>energieffektivitet først</i>, som skal garantere en sikker, bæredygtig, konkurrencedygtig og prisoverkommelig energiforsyning i EU. Danske SMV'er har behov for at få styrket deres konkurrenceevne gennem øget innovation, digitalisering og grøn omstilling, hvilket understøttes af socialfondsprogrammets fokus på bl.a. grønne og digitale kompetencer. Internationalt samarbejde er et vigtigt element i såvel innovation som øget vækst. SMV'er har brug for hjælp og rådgivning for at kunne indgå i frugtbare samarbejder på tværs af landegrænser. Danmark og Det Blå Danmark er en betydende søfartsnation og blandt frontløberne for den grønne omstilling af søfarten i både Danmark og globalt. Erhvervet beskæftiger direkte ca. 60.000 i Danmark og 4,5 mio. i EU og eksporterer for knap 300 mia. kr. om året. Både regeringen og erhvervet arbejder for klimaneutral søfart i 2050. Dette afspejles også i Danmarks strategi for intelligent specialisering 2020-2023, hvor maritime erhverv og logistik er udpeget som område for intelligent specialisering sammen med bl.a. energiteknologi, miljøteknologi samt fødevarer og bioressourcer. Der er regionale forskelle i Danmark. Region Hovedstaden har oplevet den kraftigste vækst i produktiviteten fra 2009 til 2019. Produktivitetsudviklingen i Region Sjælland ligger lidt under Region Hovedstaden, men højere end landsgennemsnittet. Region Midtjylland, Region Syddanmark og Region Nordjylland ligger under landsgennemsnittet. Region Sjælland har det laveste BNP pr. indbygger, bl.a. som følge af pendlingsmønstre til Region Hovedstaden, og er den eneste overgangsregion i Danmark. Både erhvervsindkomsten pr. indbygger og produktivitetsvæksten 2009-2019 er lavere i Region Nordjylland end i Region Sjælland. Andelen af innovative virksomheder er lidt større i Region Hovedstaden og Region Midtjylland end i de øvrige regioner. Virksomheder i Region Hovedstaden har de største udgifter relativt til BNP til innovation, mens Region Sjællands virksomheder har de laveste. Region Nordjylland ligger også noget under landsgennemsnittet.
PO2: ET GRØN- NERE OG RO- BUST EUROPA MED EN KUL-	Nationalt program for EU's Regionalfond Danmark	Regionalfonden	Det er en landespecifik henstilling, at Danmark fremmer innovation, særligt blandt SMV'er. Det følger af forordningen, at Danmark skal anvende mindst 30 pct. af regionalfondsmidlerne på initiativer under politisk mål 2. Danmarks nationale klima- og energiplan peger på behovet for at investere i udviklingen af nye teknologier og løsninger, hvis regeringens mål om 70 pct. reduktion af CO₂-udledningen skal nås.

Udvalgt målsætning	Program	Fond	Begrundelse for udvælgelse af en politikmålsætning eller FRO's specifikke målsætning
STOFFATTIG OMSTILLING TIL EN KULSTOFNEUTRAL ØKONOMI VED AT FREMME EN REN OG FAIR ENERGIOMSTILLING, INVESTERING I DE GRØNNE OG BLÅ ØKONOMIER, DEN CIRKULÆRE ØKONOMI, MODVIRKNING AF OG TILPASNING TIL KLIMAFORANDRINGER, RISIKOFOREBYGGELSE OG -STYRING SAMT BÆREDYGTIG MOBILITET I BYER			Det er afgørende for indfrielsen af EU's og Danmarks ambitiøse klimamål, at der bliver sat fart på den grønne omstilling. Særligt SMV'erne har brug for en hjælpende hånd til at se potentialerne for grøn omstilling og særligt reduktion af materialeforbrug og affald. Her kan socialfondsprogrammet bidrage med at sikre, at der er den kvalificerede arbejdskraft til stede for at styrke SMV'ernes grønne omstilling. Omstilling til cirkulær økonomi er en nødvendighed for at nå de klimamål, vi har forpligtet os til, og regeringen har mål om mindre affald, bedre udnyttelse af naturressourcerne samt mere og bedre genanvendelse. I stedet skal naturressourcerne bruges bedre og genbruges til nye bæredygtige materialer og produkter. Det kan bl.a. ske gennem udvikling af en cirkulær, bæredygtig bioøkonomi, hvor biologisk materiale produceres bæredygtigt, forarbejdes gennem bl.a. bioraffinering og anvendes til en række formål med høj samfundsøkonomisk gevinst, herunder højværdiprodukter. Dette skal ske på en måde, der fremmer den cirkulære økonomi, ved bl.a. at sikre gen-brug, genanvendelse samt recirkulering af næringsstoffer. Optimal anvendelse af biologiske affalds-, rest- og sidestrømme spiller en central rolle, da det kan medvirke til at mindske efterspørgslen efter nye, virgine biomasser – og dermed reducere presset på naturressourcerne. De små og mellemstore virksomheder spiller her en vigtig rolle i at bidrage til den fælles indsats for at løse klimaudfordringerne. Det gælder både udvikling af nye grønne produkter og services, men også når vi skal gentænke og tilpasse eksisterende produkter og services til cirkulær økonomi. Danmark har en innovativ tilgang til grøn omstilling, der skal bidrage til at bekæmpe miljø- og klimaforandringerne. For at fremme den grønne omstilling af SMV'er er der behov for at understøtte udviklingen af nye cirkulære samarbejdsformer og værdikæder, herunder bæredygtig bioøkonomi. Det indebærer både samarbejde iblandt virksomheder, men også samarbejde mellem SMV'er og andre aktører såsom myndigheder, forsyningsselskaber og vidensinstitutioner.
PO2: ET GRØNNERE OG ROBUST EUROPA MED EN KULSTOFFATTIG OMSTILLING TIL EN KULSTOFNEUTRAL ØKONOMI VED AT FREMME	Hav-, Fiskeri- og Akvakulturprogrammet	Hav- og Fiskerifonden	I overensstemmelse med målsætningerne i EU's strategier herunder særligt den grønne pagt og Danmarks ambitiøse klimamål skal fiskeri og akvakulturerhvervene være en del af den grønne omstilling og udvikling og afprøvning af grønne teknologier skal understøttes. Der er brug for klimavenlige fødevarer. EHFAF-programmet vil understøtte miljøeffektiv akvakultur og udbredelse af miljøeffektive teknologier i produktionen (recirkulationsteknologi) samt lavtrofisk (skaldyr og tang) akvakultur og herved også bidrage til EU's Fra Jord til Bord strategi. Natur, miljø, vækst og beskæftigelse skal sikres i både land og by, herunder gennem genopretning, marin innovation og viden samt fremme af det danske kystfiskeri. Erhvervets bidrag til gennemførelse af den fælles fiskeripolitik målsætninger understøttes med bl.a. EHFAF-programmets støtte til forberedelse og gennemførelse af produktions- og afsætningsplaner.

Udvalgt målsætning	Program	Fond	Begrundelse for udvælgelse af en politikmålsætning eller FRO's specifikke målsætning
EN REN OG FAIR ENERGIOMSTILLING, INVESTERING I DE GRØNNE OG BLÅ ØKONOMIER, DEN CIRKULÆRE ØKONOMI, MODVIRKNING AF OG TILPASNING TIL KLIMAFORANDRINGER, RISIKOFOREBYGGELSE OG -STYRING SAMT BÆREDYGTIG MOBILITET I BYER			
PO2: ET GRØNNE OG ROBUST EUROPA MED EN KULSTOFFATTIG OMSTILLING TIL EN KULSTOFNEUTRAL ØKONOMI VED AT FREMME EN REN OG FAIR ENERGIOMSTILLING, INVESTERING I DE GRØNNE OG BLÅ ØKONOMIER, DEN CIRKULÆRE	Nationalt program for EU's Fond for Retfærdig Omstilling Danmark	Fonden for Retfærdig Omstilling	Europa-Kommissionen har peget på Nordjylland som en mulig støtteberettiget landsdel under FRO, idet CO₂-udledninger koncentreret i cementindustrien ligger langt over gennemsnittet i EU. Det er vurderingen fra EU-Kommissionen, at sektoren vil skulle foretage en betydelig omlægning af sine industriprocesser, hvilket risikerer at få negative følger for de ansatte i produktionen, og kan påvirke underleverandører og økonomien i området. For at kunne bevare arbejdspladserne i den energiintensive industri er det derfor nødvendigt at understøtte nedbringelsen af drivhusgasudledningen, og der er behov for at opbygge en grøn erhvervsinfrastruktur for CO₂-fangst- og lagring samt udvikle teknologien til bl.a. anvendelse af indfanget CO₂. Kommissionen har som landespecifik anbefaling identificeret et behov for investeringer i tiltag, der gør den regionale økonomi mere moderne og konkurrencedygtig gennem økonomisk diversificering og omskoling og aktiv inklusion af arbejdstagere og jobsøgende. Danmarks nationale klima- og energiplan peger på behovet for at investere i udviklingen af nye teknologier og løsninger, hvis regeringens mål om 70 pct. reduktion af CO₂-udledningen skal nås. Regeringen har sammen med et bredt flertal i Folketinget indgået aftale om Nordsøens fremtid, hvor indvindingen af olie og gas udfases frem mod 2050. Nordsøen rummer store potentialer for at lagre CO₂ i tidlige olie-

Udvalgt målsætning	Program	Fond	Begrundelse for udvælgelse af en politikmålsætning eller FRO's specifikke målsætning
ØKONOMI, MODVIRKNING AF OG TILPASNING TIL KLIMAFORANDRINGER, RISIKOFOREBYGGELSE OG -STYRING SAMT BÆREDYGTIG MOBILITET I BYER			og gasreservoirer og kan understøtte Danmarks grønne omstilling og vejen mod 70 pct. reduktionsmålet og målet om klimaneutralitet i 2050. Samtidig rummer CCS-projekter potentiale for at understøtte beskæftigelse i samme lokalområde og inden for samme faggrupper, som olie- og gassektoren. FRO-midlerne skal på den baggrund bidrage til at give regioner og mennesker mulighed for at håndtere de sociale, beskæftigelsesmæssige, økonomiske og miljømæssige virkninger af omstillingen til Unionens 2030-mål for energi og klima og en klimaneutral økonomi i Unionen senest i 2050 på grundlag af Parisaftalen.
PO4: ET MERE SOCIALT OG INKLUSIVT EU-ROPA - GENNEMFØRELSE AF DEN EUROPÆISKE SØJLE FOR SOCIALE RETTIGHEDER	Nationalt program for EU's Socialfond Plus Danmark	Socialfonden	Det er en landespecifik henstilling, at Danmark anvender socialfondsmidlerne på politisk målsætning 4, herunder at der fokuseres på kvaliteten, effektiviteten og arbejdsmarkedsrelevansen af uddannelse, fleksibel opkvalificering og omskoling under hensyntagen til digitale kvalifikationer, samt opgradering af de grundlæggende kvalifikationer hos den voksne befolkning. Det samlede arbejdsudbud er størst i Region Hovedstaden. Det kan både tilskrives et relativt højt arbejdsudbud pr. beskæftiget og en høj erhvervsfrekvens i forhold til de øvrige regioner, jf. Figur 6. Det samlede arbejdsudbud er relativt lavt i Region Syddanmark i forhold til de øvrige regioner, hvilket især skyldes en lav erhvervsfrekvens. I EU's handlingsplan for den europæiske søjle for sociale rettigheder fastsættes tre overordnede mål omkring beskæftigelse, efteruddannelse og social inklusion. Det danske socialfondsprogram plus vil imødekomme og understøtte ovennævnte landespecifikke henstillinger og bidrage til EU's fælles mål som nedsat i handlingsplanen for den europæiske søjle for sociale rettigheder. Navnlig på områderne for uddannelse, livslang læring, ligestilling og social inklusion af udsatte borgere. Socialfonden bidrager med sit fokus på individets udviklingspotentiale og borgerens mulighed for meningsfuldt at deltage på arbejdsmarkedet eller have et tilhørsforhold til virksomheder via indsatser med social inklusion for øje. Virksomhedernes efterspørgsel efter kvalificeret arbejdskraft skal både imødekommes ved at løfte arbejdsstyrkens formelle uddannelsesniveau og via målrettet opkvalificering og omskoling af ledige og beskæftigede personer med øje for den grønne og digitale omstilling. Iværksættere medvirker til at skabe vækst og arbejdspladser, ligesom de bidrager med innovation og fornyelse, der kan udfordre det etablerede erhvervsliv og dermed skærpe eksisterende virksomheders konkurrenceevne.

Udvalgt målsætning	Program	Fond	Begrundelse for udvælgelse af en politikmålsætning eller FRO's specifikke målsætning
			Det er derfor vigtigt, at der er en kontinuerlig tilgang af nye virksomheder. De vigtigste udfordringer vedrørende iværksætter i Danmark knytter sig til etableringsrate og vækst. Det er af stor menneskelig værdi for de udsatte borgere, der står uden for arbejdsmarkedet, at få en tilknytning til arbejdsmarkedet. Det vurderes, at større inklusion af borgere på kanten af arbejdsmarkedet både kan bidrage til borgerens selvforsørgelse og tilhørsforhold til arbejdsmarkedet, og bidrage til virksomhedernes adgang til værdifuld arbejdskraft og gøre arbejdspladsen mere rummelig ved at hjælpe udsatte medborgere på vej. Det følger af forordningen at Danmark skal anvende mindst 25 pct. af socialfondsmidlerne på social inklusion indsats-er. Uddannelse ruste de unge til fremtidens udfordringer og bidrager til en bæredygtig udvikling, så regionerne udvikler sig grønt, innovativt og med muligheder for alle. Uddannelse er et centralt tema i de regionale udviklingsstrategier. En bred uddannelsesdækning gør en region mere attraktiv i relation til bosætning og den regionale udvikling. Det er derfor indgået en aftale mellem regeringen og Danske Regioner om, at regionerne får indstillingsretten over 20 pct. af socialfondsmidlerne. Den Europæiske Socialfond Plus udmønter initiativer, der fremmer den sociale integration af borgere i hjemløshed eller i risiko for hjemløshed ved hjælp af deltagnære aktiviteter. Initiativerne skal bl.a. bidrage til, at målgruppen i højere grad inkluderes og deltager i forskellige tilbud og aktiviteter, der kan bidrage til at forbedre deres livsbetingelser. Med forordningens fokus på at fremme social integration af mennesker, truet af fattigdom og social udstødelse, sætter den danske indsats fokus på at bryde isolation og på sigt afhjælpe hjemløshed eller risiko for hjemløshed for de socialt dårligst stillede. Det følger af forordningen at Danmark skal anvende mindst 3 pct. af socialfondsmidlerne på indsatser målrettet de socialt dårligst stillede. Socialfundsprogrammet er ikke målrettet bestemte sektorer eller specifikke målgrupper. Alle har i udgangspunktet lige adgang til at søge midlerne. Ingen ansøger vil på grundlag af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering blive forhindret i at ansøge om og opnå støtte under Socialfonden. Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse kan, hvis det skulle vise sig særligt relevant, igangsætte projekter, der er rettet mod særlige målgrupper, herunder fx kvinder, unge, handicappede, mennesker med anden etnisk baggrund end dansk, socialt udsatte mv.
PO4: ET MERE SOCIALT OG INKLUSIVT EU-ROPA - GENNEMFØRELSE AF DEN EUROPÆISKE	Nationalt program for EU's Regionalfond Danmark	Regionalfonden	I de landespecifikke henstillinger fra 2020 anbefales Danmark at tilskynde til private investeringer for at fremme den økonomiske genopretning efter pandemien. Dansk turisme har i en årrække frem mod COVID19-pandemien været et kraftigt væksterhverv, der skaber grobund for vækst og beskæftigelse i hele Danmark, herunder i områder som ellers er ramt af nedgang i befolkningstallet blandt andet som følge af manglende beskæftigelsesmuligheder. Turismens betydning er særligt stor i ø-, kyst- og flere landdistriktskommuner og er karakteriseret ved en høj andel af ufaglærte jobs.

Udvalgt målsætning	Program	Fond	Begrundelse for udvælgelse af en politikmålsætning eller FRO's specifikke målsætning
SØJLE FOR SOCIALE RETTIGHEDER			Kyst- og naturturismen er dansk turismes største forretningsområder, men de mindre byer i lokalområderne er i dag udfordret af, at det særligt i landdistrikterne er vanskeligt at tiltrække investeringer, der gør det muligt at vedligeholde turismeproduktet og matche turisternes efterspørgsel efter kvalitet og bæredygtighed. COVID19-pandemien har ramt turismeerhvervet hårdt. Da turismeerhvervet har en høj andel af ufaglærte, rammer en nedgang i turismen de ufaglærte særligt hårdt. Der er derfor behov for investeringer i forudsætningskabende turismeinfrastruktur, som kan tiltrække private investeringer og styrke beskæftigelsen og dermed bidrage til en bæredygtig vækst og udvikling i områder, hvor turismen betyder meget for den lokale beskæftigelse. Indsatser skal have til formål at understøtte en økonomisk, miljømæssig og socialt bæredygtig vækst i områdets turisme. Investeringen i infrastruktur foretages af Regionalfonden, mens indsatser for kompetenceudvikling og iværksættelse finansieres af Socialfonden+ og nationale ordninger.
PO5: ET EUROPA TÆTTERE PÅ BORGERNE VED AT FREMME EN BÆREDYGTIG OG INTEGRERET UDVIKLING AF ALLE TYPER TERRITORIER OG LOKALE INITIATIVER	Nationalt program for EU's Regionalfond Danmark	Regionalfonden	De mellemstore byer i Danmark forsyner landdistrikterne med velfærdstilbud, uddannelsesmuligheder, arbejdspladser og privat service. Bymidterne er generelt under pres, blandt andet fordi den stigende e-handel presser de fysiske butikker. Bymidterne er naturlige sociale mødesteder for borgere med forskellig baggrund og bidrager dermed til sammenhængskraften i samfundet. Under coronakrisen har det vist sig, hvor vigtige byernes pladser og grønne områder er. Borgere har haft behov for mødesteder med god plads til at holde afstand. Undersøgelser viser, at problemstillingen i bymidterne er yderst kompleks, da den går på tværs af brancher, fagområder og myndigheder og derfor kræves der også en bred, tværfaglig og langsigtet indsats, hvis man skal omstille bymidterne fra de traditionelle handelscentre til multifunktionelle, bæredygtige aktivitetscentre. Derfor investerer regionalfonden i udvikling af levende bymidter som bidrag til politisk mål 5 og som tildeling til bæredygtig byudvikling. Danmark vil få flere ekstreme oversvømmelser og øget pres på bl.a. de danske kyster og klimaforandringerne vil påvirke hele vandkredsløbet. Med Parisaftalen i 2015 er der formuleret konkrete målsætninger ift. tiltag med klimatilpasning, hvor alle lande skal foretage planlægning og implementering af klimatilpasningsindsatser, hvor det er relevant. En bæredygtig håndtering af klimaforandringerne kræver en ambitiøs, effektiv og koordineret indsats, hvor bæredygtig byudvikling går hånd i hånd med klimatilpasning. Bymidterne har også behov for kompetenceudvikling, hvilket enten støttes via Regionalfonden, Socialfonden+ eller nationale ordninger afhængig af karakteren af kompetenceudviklingen.

2. Politikvalg, koordinering og komplementaritet

Et sammendrag af politikvalgene og de vigtigste forventede resultater for hver af de fonde, der er omfattet af partnerskabsaftalen

Fondene omfattet af partnerskabsaftalen ("fondene") rummer mulighed for at adressere en række af Danmarks vigtigste vækstudfordringer og de udfordringer, som identificeres i det nationale reformprogram og de landespecifikke anbefalinger. Desuden bidrager fondene til gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik og den fælles havpolitik.

Der gøres allerede meget fra national side for at understøtte vækst og beskæftigelse samt grøn omstilling i hele Danmark.

Fondene forventes at kunne yde et ekstra bidrag til at styrke produktiviteten og konkurrenceevnen i danske SMV'er og styrke jobskabelse i hele landet. Dertil kommer, at fondene forventes at kunne bidrage til den grønne omstilling både i form af udbredelse af kendt teknologi, men også i form af virksomhedernes udvikling af nye produkter og løsninger samt samarbejdsformer. Fondene bidrager endvidere til målsætningerne i den grønne pagt og herunder EU's Jord til bord strategi om bæredygtige fødevarer og til EU's biodiversitetsstrategi med genopretning af åer mv. Bæredygtig vækst (inklusive grøn og digital omstilling) øger efterspørgslen efter kvalificeret arbejdskraft og nye kompetencer. Dette behov kan fondene også bidrage til at imødekomme.

Danmarks indsatser i 2021-2027 vil på den baggrund bidrage til følgende politiske mål:

Politisk mål 1: "Et mere konkurrencedygtigt og smartere Europa"

Generelt er Danmark førende inden for innovation, men private investeringer i forskning og udvikling koncentrerer sig i stigende grad på et lille antal store virksomheder. Dette betyder, at flertallet af danske SMV'er ikke i tilstrækkelig grad ruster sig til fremtiden gennem innovationer i produkter og processer. Som anbefalet af Europa-Kommissionen er der derfor behov for at investere i de specifikke målsætninger:

- 1.1. forbedre forsknings- og innovationskapaciteten og indføre avancerede teknologier i SMV'er
- 1.2 udnytte fordelene ved digitalisering for borgere, virksomheder og regeringer
- 1.3 forbedre vækst og konkurrenceevnen i SMV'er, herunder øget grad af internationalisering

Danmark skal ifølge kravene til tematisk koncentration anvende mindst 85 pct. af regionalfondsmidlerne på politisk mål 1 og 2. Regionalfonden afsætter 55 pct. af midlerne til politisk mål 1, idet innovative indsatser også forventes at bidrage til den grønne omstilling.

Danmarks strategi for intelligent specialisering er national og udgøres af strategien for decentral erhvervsfremme (*Erhvervsfremme i Danmark 2020-2023*), hvori Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse udpeger Danmarks områder for intelligent specialisering i form af nationale styrkepositioner og stedbundne erhvervspotentialer. Der er i 2020-2023 udpeget 10 specialiseringsområder, der udgør nationale styrkepositioner, og 4 spirende områder. Styrkepositionerne og de spirende områder er udvalgt efter en partnerskabsdrevet proces, der har involveret alle typer aktører på lokalt, regionalt og nationalt niveau. Som udtryk for den dynamiske tilgang til udvikling af styrkepositionerne nedsatte regeringen i marts 2021 en række regionale vækstteams med deltagelse af erhvervsliv, fagbe-

vægelse, kommuner, og forskningsinstitutioner samt medlemmer af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse. De regionale vækstteams har anbefalet, at der udvikles otte erhvervsfyrtårne på områder, hvor lokale forhold giver særligt gunstige vilkår for at skabe vækst og nye arbejdspladser. De otte erhvervsfyrtårne har fokus på at udvikle fremtidens styrkepositioner inden for blandt andet det grønne område (klima, vand, biosolutions mv.), robotteknologi og velfærdsteknologi.

Regionalfondsprogrammet vil bidrage til politisk mål 1 ved at øge SMV'ernes introduktion af nye produkter og løsninger, SMV'ernes konkurrenceevne (målt på omsætning, jobs, eksport, produktivitet) og styrke relevansen af den digitale erhvervsfremmeplatform. Socialfonden understøtter SMV'ernes innovationskapacitet og vækst ved at sikre velkvalificeret arbejdskraft og kompetence-tilførsel til SMV'erne. Her kan andre EU-programmer som fx ERASMUS+ også være relevante.

Politisk mål 2: ”Et grønnere og mere robust Europa”

De landespecifikke anbefalinger peger på, at mange danske SMV'er har behov for at øge deres innovationskapacitet og innovationsaktiviteter, herunder anvendelse af avanceret teknologi. I Danmark hænger innovation og grøn omstilling tæt sammen, fordi vejen til indfrielse af klimamålene både skal opnås gennem spredning af kendte teknologier og samarbejdsformer til virksomheder, der ikke anvender dem, og ved at udvikle nye. Virksomhederne møder flere barrierer, som kræver adgang til ny viden at overvinde, og her er samarbejde mellem erhvervsliv, myndigheder og vidensinstitutioner afgørende for succes. Ligeledes stiller det krav til medarbejdernes kompetencer og kvalifikationer, navnlig grønne og digitale kompetencer, som Socialfonden kan bidrage med.

Danmark skal ifølge kravene til tematisk koncentration anvende mindst 85 pct. af regionalfondsmidlerne på politisk mål 1 og 2. Regionalfonden afsætter 30 pct. af midlerne til politisk mål 2.

Den europæiske grønne pagt har opstillet ambitiøse mål for omstillingen af EU's økonomi til en mere bæredygtig fremtid og sætter rammen for at formulere veje til at opnå en klimaneutral og cirkulær økonomi senest i 2050. I den sammenhæng vil Danmark anvende fondene under partnerskabsaftalen til at tilstræbe maksimal effekt gennem: investeringer i energiforsyning, der er ren, økonomisk tilgængelig og sikker, fremme erhvervslivets omstilling til en renere og mere cirkulær økonomi samt fremme ressourceeffektivitet som en vej til en forbedret konkurrenceevne. Fondene vil desuden bidrage til, at regioner og byer kan blive mere modstandsdygtige over for klimaforandringer gennem anvendelse af nye løsninger. Danmark vil endvidere anvende fondene til at fremme forskning og innovation inden for bæredygtighed. Endelig vil Danmark på tværs af politiske mål iagttage Do No Significant Harm princippet.

Den europæiske grønne pagts mål kan kun opnås ved at få alle med og på en retfærdig og inkluderende måde. I det lys vil Danmark støtte de mest sårbare og mest udsatte for de sociale og økonomiske effekter af den grønne omstilling, for eksempel ved kompetenceudvikling og opkvalificering.

Danmarks regering har på samme vis opstillet et ambitiøst mål om at reducere landets udledning af drivhusgasser med 70 pct. i 2030. Danmarks nationale klima- og energiplan peger på behovet for at investere i udviklingen af nye teknologier og løsninger, hvis regeringens mål om 70 pct. reduktion af udledningen skal nås.

Regeringens grønne forskningsstrategi ”*Fremtidens grønne løsninger – Strategi for investeringer i grøn forskning, teknologi og innovation*” udpeger fire konkrete forskningsmissioner på områder, hvor der er særligt behov for at accelerere udviklingen af grønne løsninger for at nå klimamålsætningerne. I strategien er der udpeget 4 missioner om 1) Fangst og lagring eller anvendelse af CO2

(Carbon capture), 2) Grønne brændstoffer til transport og industri (Power-to-X), 3) Klima- og miljøvenligt landbrug og fødevarerproduktion og 4) Cirkulær økonomi med fokus på plastik og tekstiler.

Missionerne skal løses af grønne partnerskaber, der skal samle forskning, erhvervsliv og myndigheder om en langsigtet og strategisk indsats. Målet er, at teknologierne kommer ud og styrker dansk erhvervslivs grønne førerposition og fører til konkrete reduktioner i de danske drivhusgasudledninger. De fire missioner er udpeget på baggrund af danske styrkepositioner inden for forskning og erhverv. Strategien sætter derved en klar kurs for den danske forsknings- og innovationsindsats i de kommende år som skal bidrage til den grønne omstilling og understøtte, at omstillingen bruges til at udbygge dansk erhvervslivs grønne førerposition til mest mulig gavn for eksport og grønne arbejdspladser i Danmark. Missionerne hænger tæt sammen med valget af specifikke målsætninger om cirkulær økonomi i Regionalfonden og fokuseringen af Fonden for Retfærdig Omstilling, jf. nedenfor.

Ifølge FN er udvinding og forarbejdning af naturressourcer skyld i ca. halvdelen af den globale udledning af drivhusgasser og over 90 pct. af det globale tab af biodiversitet. Fondene vil bidrage til EU's biodiversitetsstrategi ved genopretning af natur og miljø eksempelvis med en indsats til reduktion af marint affald. Regionalfondens investeringer i cirkulær økonomi kan bidrage til at reducere udvinding og forarbejdning af naturressourcer – og dermed reducere tabet af biodiversitet.

Regionalfondens fokus vil være på forretningsudvikling inden for grøn og cirkulær økonomi (specifik målsætning 2.6), herunder bæredygtig bioøkonomi. Da indsatserne forventes at indeholde et vist niveau af innovation, fordi dette vurderes at give mest effekt i et land på Danmarks stadie i den grønne omstilling, gennemføres indsatserne i overensstemmelse med Danmarks strategi for intelligent specialisering, der i perioden 2020-2023 udpeger to nationale styrkepositioner af særlig relevans for den grønne omstilling: miljøteknologi og energiteknologi.

Regionalfondsprogrammet vil bidrage til politisk mål 2 ved at fremme SMV'ernes omstilling til en mere cirkulær økonomi gennem samarbejde mellem virksomheder og mellem virksomheder og offentlige myndigheder. Indsatsen resulterer i reduceret udledt CO₂ (og andre drivhusgasser) og reduceret mængde affald samt øget mængde af genanvendt affald.

Fonden for Retfærdig Omstilling vil bl.a. understøtte virksomheders investeringer i grønne løsninger og aktiviteter med fokus på at forske, udvikle, teste og demonstrere fremtidens grønne teknologier i stor skala, så det kan bane vejen til fremtidig produktion samt modning af værdikæder inden for grøn energi. FRO vil derudover støtte udviklingen af CO₂-fangst- og PtX-teknologier og derved muliggøre hurtigere opskalering af CO₂-fangst (CCS) og PtX. Midlerne vil derudover kunne gå til kompetenceudvikling af medarbejdere, øget adgang til kvalificeret arbejdskraft samt modning af investeringsplaner i grøn teknologi og udvikling. FRO kan bidrage til realiseringen af anbefalingerne fra regeringens regionale vækstteams ved at udvikle lokale erhvervsfyrårne i de relevante geografiske områder. Temaerne overlapper med Regionalfonden og Socialfonden+, og Erhvervsstyrelsen har som forvaltningsmyndighed ansvaret for koordinationen på tværs af de tre fonde.

Hav-, og Fiskeri- og Akvakulturprogrammet vil bidrage til politisk mål 2 med fokus på understøttelse af den fælles fiskeripolitikks målsætninger, herunder om bidrag til dataindsamling og effektiv fiskerikontrol og håndhævelse. Programmet vil fremme grøn omstilling fortrinsvis gennem anvendelsesorienteret innovation og markedsmodning af klimavenlige teknologier rettet mod bæredygtigt fiskeri og landbaseret akvakultur. Programmet vil også bidrage til fremme af biodiversitet både gennem fortsat udvikling af skånsomme og selektive fiskeredskaber og metoder og gennem genopretning af det akvatiske miljø i indlandsområder med henblik på god økologisk tilstand i overensstemmelse med vandrammedirektivet.

National gennemførelse af havstrategidirektivet, habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet vil blive understøttet fortrinsvis gennem fremme af marin viden til brug for bl.a. kortlægning og overvågning. Fra jord til bord strategien vil blive understøttet gennem indsatser rettet særligt mod kystfiskeriet og bæredygtig landbaseret akvakultur og med støtte til forberedelse og gennemførelse af anerkendte producentorganisationers produktions- og afsætningsplaner.

Behov identificeret i forhold til maritim viden og miljøbeskyttelsestiltag vil blive adresseret under EHFAF Prioritet 1. Indsatsen vil blandt andet støtte forsknings- og vidensprojekter, der bidrager til indfrielse af målene i regeringens Natur- og biodiversitetspakke samt forpligtelserne ift. havstrategi-, vandramme-, Natura2000-direktivet. Der vil således ikke blive gennemført indsatser under EHFAF prioritet 4.

Den danske havplan implementerer dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om rammerne for maritim fysisk planlægning. Direktivets formål er at bidrage til at fremme en bæredygtig økonomisk vækst i de maritime erhverv, en bæredygtig udvikling af havarealerne og en bæredygtig udnyttelse af havressourcerne under anvendelse af en økosystembaseret tilgang. Direktivet har ydermere til formål at fremme sameksistensen af forskellige relevante aktiviteter og anvendelser samt at tage hensyn til samspillet mellem vand og land. Den danske havplan er blevet til i et interministerielt samarbejde mellem 18 styrelser og ministerier i Danmark. Havplanen blev sendt i høring den 31. marts 2021. Havplanen har midlertidig retsvirkning, mens den er i høring. Høringen afsluttes den 30. september 2021, og det forventes, at den endelige havplan udstedes ultimo 2021. Udarbejdelse af havplanen finansieres nationalt.

Der er ikke identificeret behov for støtte fra programmerne til indsatser inden for samarbejde om kystvagtfunktion, maritim overvågning (CISE) og maritim sikkerhed. Fokuseringen er udtryk for en samlet vurdering i forhold til de samlede identificerede behov og at disse områder videreføres med finansiering uden for programmerne. Kystvagtfunktionen er i Danmark fordelt på forskellige myndigheder. Søfartsstyrelsen står for sikkerhed til søs, Politiet for grænseovervågning med støtte fra forsvaret, og Forsvaret står for maritim overvågning, beredskab mv. EU's fælles overvågningssystem (CISE) er under implementering og CISE er ikke på nuværende tidspunkt stor bidragsyder i Danmark. Søværnskommandoen arbejder i udstrakt grad med EMSA (European Maritime Safety Agency). Safe SeaNet er en vigtig del af Søværnskommandoens arbejdsredskab.

Politisk mål 3: ”Et mere forbundet Europa”

Der fravælges en indsats inden for politisk mål 3, hvilket i høj grad skyldes en samlet vurdering af, at midlerne i højere grad kan medvirke til at skabe vækst ved at fokusere indsatsen på de øvrige tematiske mål frem for at investere i digital infrastruktur og transportinfrastruktur, herunder også set i lyset af de relativt få midler, som Danmark får under Regionalfonden og Socialfonden. I programperioden forventes der omfattende nationale investeringer i transport og infrastruktur, jf. regeringens plan *Danmark fremad*, og strukturfondsmidlerne vurderes derfor bedre anvendt til understøttende aktiviteter inden for fx udvikling af innovative løsninger, der kan bidrage til bedre forbundethed mellem mennesker og steder. Hertil kommer investeringer fra genopretningsfonden, som investerer væsentlige beløb i bæredygtig vejtransport og bredbånd. Det svensk-dansk-norske ØKS-program investerer også i politisk mål 3 for at udvikle et klimarobust, intelligent, sikkert, bæredygtigt og intermodalt TEN-T. Fokus forventes i den forbindelse at være på kollektiv trafik, gang og cykling samt infrastrukturtilpasninger, intelligente og innovative transportløsninger og udvikling af transportkorridorer samt langdistancetransport.

Politisk mål 4: ”Et mere socialt og inklusivt Europa”

De landespecifikke anbefalinger peger på, at virksomhederne melder om mangel på arbejdskraft. Derfor er det nødvendigt at styrke kvaliteten, effektiviteten og arbejdsmarkedsrelevansen af uddannelse, fleksibel opkvalificering og omskoling under hensyntagen til digitale kvalifikationer, samt opgradering af de grundlæggende kvalifikationer hos den voksne befolkning.

Danmark skal ifølge forordningen anvende minimum 25 pct. af socialfondsmidlerne til social inklusions indsatser og anvende minimum 3 pct. af socialfondsmidlerne til indsatser målrettet de socialt dårligst stillede.

Færdigheder, viden og kompetencer er den afgørende forudsætning for at kunne honorere de krav, som personer i arbejdsstyrken møder på arbejdsmarkedet. Indsatserne i socialfundsprogrammet skal løfte arbejdsstyrkens kompetencer via målrettet og fleksibel efteruddannelse, så arbejdsstyrkens kvalifikationer i højere grad end tidligere tilpasses arbejdsmarkedets og virksomhedernes behov. Virksomhedernes adgang til kompetent og velkvalificeret arbejdskraft er en central forudsætning for udvikling og vækst og jobskabelse. Et øget kompetence- og uddannelsesniveau bidrager til at løfte virksomhedernes produktivitet og konkurrenceevne, ligesom et højere uddannelsesniveau typisk er forbundet med en højere indkomst og velstand for den enkelte arbejdstager. Virksomhedernes efterspørgsel efter kvalificeret arbejdskraft skal både imødekommes ved at løfte arbejdsstyrkens formelle uddannelsesniveau og via målrettet opkvalificering og omskoling af ledige og beskæftigede personer.

Iværksættere medvirker til at skabe vækst og arbejdspladser, ligesom de bidrager med innovation og fornyelse, der kan udfordre det etablerede erhvervsliv og dermed skærpe eksisterende virksomheders konkurrenceevne. Det er derfor vigtigt, at der er en kontinuerlig tilgang af nye virksomheder.

Det er af stor menneskelig værdi for udsatte borgere, der står uden for arbejdsmarkedet, at få en tilknytning til arbejdsmarkedet. Det vurderes at større inklusion af borgere på kanten af arbejdsmarkedet både kan bidrage til borgerens selvforsørgelse og tilhørsforhold til arbejdsmarkedet, og bidrage til virksomhedernes adgang til værdifuld arbejdskraft og gøre arbejdspladsen mere rummelig ved at hjælpe udsatte medborgere på vej.

I Danmark er de sociale indsatser mangesidede. Til trods for det oplever en betydelig del af de mest udsatte borgere i Danmark ikke, at de får den fornødne hjælp og støtte. Indsatser skal derfor bidrage til at forbedre målgruppens livsbetingelser ved at have fokus på initiativer, som supplerer allerede eksisterende og fremtidigt planlagte indsatser på hjemløshedsområdet.

Socialfundsprogrammet vil styrke væksten og udviklingen i hele landet ved at bidrage til at løse følgende overordnede udfordringer:

- Løfte arbejdsstyrkens kvalifikationer, herunder sikre at flere får en erhvervsuddannelse og en videregående uddannelse. Indsatserne skal sigte på at forcere tre identificerede barrierer; valg af og optag på erhvervsuddannelse, praktik hos en relevant virksomhed og fastholdelse i uddannelsesforløbet.
- Løfte arbejdsstyrkens kompetencer så arbejdsstyrkens kvalifikationer i højere grad tilpasses arbejdsmarkedets og virksomhedernes behov via målrettet og fleksibel efteruddannelse, herunder digitale færdigheder og færdigheder, der understøtter virksomhedernes grønne omstilling.
- De vigtigste udfordringer vedrørende iværksætteri i Danmark knytter sig til etableringsrate og vækst. Derfor skal indsatser til fremme af iværksætteri sigte på at øge etableringsraten og overlevelsesgraden af nye virksomheder.
- En større gruppe af borgere med potentiale for beskæftigelse befinder sig på kanten af arbejdsmarkedet. Især unge med særlige udfordringer, som ikke har en ungdomsuddannelse

og gruppen af mænd med ikke-vestlige baggrund, der i dag har en lavere tilknytning til uddannelsessystemet, vurderes der at være et stort uudnyttet potentiale i at øge beskæftigelsen. Unge skal have adgang til gode og attraktive uddannelsesmuligheder, uanset hvor i landet de bor, og derfor er der brug for indsatser, som fremmer adgangen til et tilstrækkeligt og varieret uddannelsesstilbud til alle unge. Dette er særlig relevant i et regionalt perspektiv, hvor regionale forskelle i uddannelse og efterspørgsel efter arbejdskraft kan imødekommes. For sammenhæng mellem regionale indsatser og nationale se afsnittet ”Koordinering, afgrænsning og komplementaritet mellem fondene og, i givet fald, koordinering mellem nationale og regionale programmer”.

- Fremme social integration af borgere i hjemløshed eller i risiko for hjemløshed. Initiativerne skal bl.a. bidrage til, at målgruppen forbedrer deres livsbetingelser, og på sigt afhjælpe hjemløshed eller risiko for hjemløshed for de socialt dårligst stillede. Det er i Danmark, i lighed med tidligere, valgt i den kommende periode at anvende midlerne til at fremme social integration af mennesker truet af fattigdom eller social udstødelse (mål l) frem for at anvende dem til et materielt fokus (mål m). Dette går bedre i tråd med danske forhold og de øvrige nationale, sociale indsatser, da kommunerne er forpligtet til at tilbyde et socialt sikkerhedsnet, som begrænser den materielle fattigdom. Der er derudover i Danmark positive erfaringer med et tilsvarende fokus i det eksisterende FEAD-program, hvor der er opnået gode resultater for de deltagende borgere. Arbejdsmarkedets parter og civilsamfundsaktører er kendetegnet ved at være velorganiserede i Danmark og er i mange tilfælde velintegreret i det socioøkonomiske og politiske system. Arbejdsmarkedets parter og civilsamfundsaktører har den fornødne administrative og faglige kapacitet til at deltage meningsfuldt i en effektiv og virkningsfuld gennemførelse af indsatserne, der støttes via ESF+. Dette er erfaringen fra programperioden 2014-2020 og der er ikke indikationer på, at det vil ændre sig i programperioden for 2021-2027. På den baggrund – samt det faktum at det ikke fremgår af EU-Kommissionens landespecifikke anbefalinger til Danmark – har Danmark valgt ikke at tildele et særskilt beløb fra ESF+ til arbejdsmarkedets parter og civilsamfundsaktører.

I overensstemmelse med handlingsplanen for den Europæiske sociale søjles princip 11, som fastslår at børn har ret til beskyttelse mod fattigdom, skal der afsættes et passende beløb til bekæmpelse af børnefattigdom, jf. socialfondsforordningen. Danmarks andel af børn truet af fattigdom ligger under EU's gennemsnit. Den danske regering har med et bredt politisk flertal indgået aftale om reformen Børnene Først (maj 2021), som skal hjælpe udsatte børn og familier. Med aftalen afsættes 421 mio. kr. årligt til bedre og tidligere hjælp til søskende og forældre i udsatte familier. På den baggrund – samt det faktum at det ikke fremgår af EU-Kommissionens landespecifikke anbefalinger til Danmark – har Danmark valgt ikke at tildele et særskilt beløb fra ESF+ til bekæmpelse af børnefattigdom. Indsatserne i socialfondsprogrammet vurderes at kunne bidrage til bekæmpelse af børnefattigdom navnlig indsatserne målrettet de socialt dårligst stillede og social inklusionsindsatserne.

Selvom danske unge er blevet ramt af coronakrisens konsekvenser, så er deres situation svær at sammenligne med navnlig situationen i de sydeuropæiske lande. I visse egne af EU-27 er der helt andre strukturelle udfordringer med ungdomsarbejdsløshed end i Danmark. Sammenlignet med navnlig de sydeuropæiske lande ligger Danmarks niveau for arbejdsløshed blandt unge meget lavt. Derudover er der iværksat en række indsatser målrettet unge, der er designet til at bringe unge videre i job og uddannelse fx brobygningsforløb på erhvervsskoler, mentorstøtte, virksomhedspraktik. På den baggrund – samt det faktum at det ikke fremgår af EU-Kommissionens landespecifikke anbefalinger til Danmark – har Danmark valgt ikke at tildele et særskilt beløb fra ESF+ til ungdomsarbejdsløshed. Indsatserne i socialfondsprogrammet vurderes at kunne bidrage til løfte unge ud af arbejdsløshed, navnlig indsatserne for at få flere til at tage en uddannelse og indsatserne til fremme af iværksætterier.

Socialfondsprogrammet vil bidrage til politisk mål 4 ved at øge antallet af personer, der opnår formelle og uformelle kvalifikationer, der starter virksomhed og der kommer tættere på arbejdsmarkedet. Det sker også ved at understøtte den lige adgang til uddannelser og integration af de socialt dårligst stillede.

I tæt samspil med socialfondsindsatserne investerer regionalfondsprogrammet i forudsætningskabende turismeinfrastruktur, som skal tiltrække private investeringer. Det danske turismeerhverv spiller en væsentlig rolle for befolkningens tilknytning til arbejdsmarkedet. Gruppen af ufaglærte med en årsindkomst på under 150.000 kr. udgør 68 pct. af det samlede turismeerhverv – mod 37 pct. af det øvrige erhvervsliv. Turismeerhvervet holder dermed en stor koncentration af ufaglærte uden erhvervsfaglig eller videregående uddannelse på arbejdsmarkedet.

OECD peger på, at der er brug for offentligt engagement og et tæt samarbejde mellem private og offentlige aktører for at imødekomme svaghederne i markedet. I de landespecifikke henstillinger fra 2020 anbefales Danmark at tilskynde til private investeringer for at fremme den økonomiske genopretning efter pandemien. På den baggrund skal Regionalfonden fremme en bæredygtig og integreret udvikling af byer, landdistrikter og kystområder gennem *forudsætningskabende* turismerelaterede investeringer, herunder turismerelateret infrastruktur. Indsatserne skal som resultat tiltrække private investeringer ud over den medfinansiering, som evt. private aktører bidrager med i de enkelte projekter. Investeringerne i turismeinfrastruktur forventes at føre til en turismesektor, som er mere bæredygtig, både økonomisk og klima- og miljømæssigt. Hvor det er relevant, vil Regionalfonden, støtte investeringer, der med succes kombinerer bæredygtighed, æstetik og rummelighedsprincipper i det nye europæiske Bauhaus -initiativ med henblik på at finde inkluderende, bæredygtige og attraktive løsninger på klimaudfordringer til en overkommelig pris.

Turismesektoren har også behov for digitalisering. Turismeerhvervenes behov for digitalisering imødekommes af regionalfondsprogrammets investeringer under politisk mål 1 og af socialfondsprogrammets investeringer i kompetencer og iværksætteri. Hertil kommer nationale indsatser fra bl.a. SMV: Digital (som også er delvist EU-finansieret).

Politisk mål 5: ”Et Europa tættere på borgerne”

Danmark skal ifølge forordningen anvende mindst 8 pct. af regionalfondsmidlerne på bæredygtig byudvikling. De 8 pct. programmeres som bidrag til politisk mål 5.

De mellemstore byer i Danmark forsyner landdistrikterne med velfærdstilbud, uddannelsesmuligheder, arbejdspladser og privat service. Bymidterne er generelt under pres, blandt andet fordi den stigende e-handel presser de fysiske butikker. Der bliver flere og flere tomme lokaler i bymidtens gader, hvilket betyder færre kunder til bymidtens erhverv og øvrige service- og kulturtilbud. I de mellemstore byer på 4.000 – 20.000 indbyggere er der ifølge prognoser stor risiko for, at butikslivet forsvinder. Kommuner, som ikke har en stor handelsby, og som evt. er under yderligere pres fra større handelsbyer i nabokommunerne, får svært ved at fastholde de hverdagsfunktioner, der skal til at for sikre et attraktivt og bæredygtigt byliv.

Derfor investerer regionalfonden i udvikling af levende bymidter under den specifikke målsætning 5.1. *at fremme en integreret og inklusiv social, økonomisk og miljømæssig udvikling, kultur, naturarv, bæredygtig turisme og sikkerhed i byområder.* Indsatsen skal sikre et Danmark, hvor byer og lokalområder også uden for højsæsonen kan have arbejdspladser, åbne butikker og attraktive kultur- og oplevelsestilbud til såvel besøgende som områdets borgere. Hvor det er relevant, vil Regionalfonden, støtte investeringer, der med succes kombinerer bæredygtighed, æstetik og rummelighedsprincipper i det nye europæiske Bauhaus -initiativ med henblik på at finde inkluderende, bæredygtige og attraktive løsninger på klimaudfordringer til en overkommelig pris.

Regionalfondsprogrammet bidrager til politisk mål 5 ved at støtte strategiske partnerskaber, der vil udvikle bymidterne og de lokale erhvervsdrivendes kompetencer, så der skabes bedre forudsætninger for bæredygtige bymiljøer. Indsatserne vil resultere i flere strategiske by-partnerskaber og et antal bymidter, som har fået støtte til fysisk udvikling.

Der forudses ikke at blive gennemført indsatser med lokale aktionsgrupper (CLLD) under fondene. I den politiske aftale om Hav-, Fiskeri- og Akvakulturprogrammet 2021-2023 af 18. marts 2021 blev det besluttet, at programmet ikke skulle omfatte FLAG i aftaleperioden 2021-2023, og at FLAG gennemføres som en national ordning. Årsagen er et ønske om at udnytte mulighederne for at etablere aktionsgrupper for både fiskeri og landbrug samtidigt, således at de begrænsede ressourcer udnyttes bedst muligt. Da CAP-ordningerne først træder i kraft fra 2023 vurderedes det mest hensigtsmæssigt foreløbigt at etablere FLAG som en national ordning. Det er muligt at FLAG-ordningen igen fra 2024-2027 vil kunne gennemføres i regi af EHFAF-programmet.

I de operationelle programmer for de enkelte fonde konkretiseres indsatsen yderligere i overensstemmelse med forordningernes krav.

Koordinering, afgrænsning og komplementaritet mellem fondene samt koordinering mellem nationale og regionale programmer

Koordination mellem fondene

De fire fonde omfattet af partnerskabsaftalen vil blive anvendt komplementært, og rent indholdsmæssigt forventes der synergi mellem indsatserne på tværs af de fire fonde. Det er via de operationelle programmer tilstræbt at undgå overlap mellem de fire fonde og at sikre gennemskuelighed i forhold til, hvilke indsatser der kan støttes hvor. Det er forventningen, at de fire fonde kan understøtte hinanden på udvalgte områder, herunder i tilfælde, hvor større strategiske satsninger, der med fordel kan opnå støtte fra forskellige fonde til forskellige faser eller indsatser, ønskes iværksat. Det kan fx være en SMV, som modtager støtte fra ERDF, EHFAF eller FRO til at udvikle en omstilling til grøn produktion og dernæst får støtte fra ESF+ til kompetenceudvikling, der er nødvendig for at implementere strategien. Samtidig støtter RRF i Danmark skattetiltag, som understøtter virksomhedernes grønne omstilling. Der kan også skabes komplementaritet inden for fx turisme, hvor ERDF støtter udvikling af turismeinfrastruktur, mens ESF+ støtter iværksætterier og kompetenceudvikling til at udnytte infrastrukturen. Der sikres koordinering mellem alle fire fonde, bl.a. ved at Erhvervsstyrelsen er forvaltningsmyndighed for ERDF, ESF+ og FRO.

Der etableres en fælles portalside, der fungerer som indgang til samtlige danske programmer under partnerskabsaftalen. Derudover driver forvaltningsmyndighederne programhjemmesider, der bl.a. indeholder nyheder om konkrete projekter samt information om ansøgningsproces, programmer, fremdrift, evalueringer mv.

Projekter ansøges altid under én specifik fond, og det angives i ansøgningen, om der søges om midler fra andre kilder, herunder fx fiskeriudviklingsprogrammet. Som led i legalitetskontrollen er der også opmærksomhed på sammensætningen af projektf finansieringen, herunder at projekter ikke er dobbeltfinansierede.

Erhvervsstyrelsen har herudover på nationalt niveau det overordnede ansvar for gennemførelsen i Danmark af de programmer under ETC, som Danmark deltager i. Erhvervsstyrelsen er medlem af overvågningsudvalgene for både de nationale regionalfonds- og socialfondsprogrammer og i ETC-programmerne samt Fonden for Retfærdig Omstilling, hvilket muliggør en koordinering af både programudarbejdelsen og – gennemførelsen.

Erhvervsstyrelsen varetager også koordinationen mellem fondene og nationale fonde som Innovationsfonden og Vækstfonden, der har samme overordnede mål og målgrupper som EU-fondene.

Koordination mellem Regional- og Socialfonden+ samt Fonden for Retfærdig Omstilling (FRO)

Erhvervsstyrelsen er forvaltningsmyndighed for både Regional- og Socialfonden+ samt Fonden for Retfærdig Omstilling i Danmark. Danmark bygger videre på de gode erfaringer fra 2014-2020, hvor der har været ét fælles overvågningsudvalg for Regional- og Socialfonden, som har muliggjort strategisk sammenhæng og synergi. Det er primært Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse, der prioriterer socialfondsmidlerne og regionalfondsmidlerne i Danmark. Hertil kommer, at de danske regioner indstiller om anvendelsen af 20 pct. af socialfondsmidlerne til regionernes arbejde på uddannelsesområdet. Danske regioner er repræsenteret i overvågningsudvalget. I 2018 blev Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse nedsat og fik bl.a. til opgave at indstille om anvendelsen af strukturfondsmidler i tæt sammenhæng med den decentrale erhvervsfremme. Bestyrelsen fik også til opgave at udarbejde en strategi for den decentrale erhvervsfremme, som også udgør Danmarks strategi for intelligent specialisering (se tematisk grundforudsætning for politisk mål 1 i regionalfondsprogrammet). Danmarks Erhvervsfremmebestyrelses strategi og udmøntningsplan er grundlaget for bestyrelsens prioritering af regionalfonds- og socialfondsmidlerne før indstilling om midlernes anvendelse til Erhvervsstyrelsen, der legalitetskontrollerer indstillingerne, udsteder tilsagn og afslag samt varetager den opfølgende sagsbehandling.

Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse træffer også beslutning om nationale midler til decentral erhvervsfremme. Disse midler kan også anvendes som medfinansiering af strukturfondsmidlerne, eller til gennemførelse af aktiviteter, der ligger uden for rammerne af de operationelle programmer, men inden for bestyrelsens strategi. Eftersom bestyrelsen har indstillingsretten til de relevante dele af både regionalfondsmidlerne og socialfondsmidlerne, sikrer bestyrelsen i udgangspunktet, at ingen projekter dobbeltfinansieres, men at midlerne anvendes komplementært.

Der nedsættes et særligt indstillingsberettiget organ for FRO med erhvervsmæssig og klimafaglig ekspertise, som skal indstille om anvendelsen af midler fra FRO til forvaltningsmyndigheden. FRO forventes at have betydeligt overlap med ESF+ og ERDF, selv om FRO kun kan anvendes i udpegede landsdele. Erhvervsstyrelsen vil som forvaltningsmyndighed stå for koordinationen af den konkrete udmøntning. FRO-aktiviteterne forventes at blive koordineret sammen med øvrige nationale indsatser inden for PtX, fx Innovationsfondens InnoMission og EUDP samt generelt inden for samarbejde på tværs af uddannelsesinstitutioner.

Koordinering mellem fondene og REACT-EU

REACT-EU-programmerne rummer et muligt overlap med fonde omfattet af partnerskabsaftalen, særligt regionalfondsprogrammet og socialfondsprogrammet. Koordination sikres ved, at Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse står for udmøntningen af midlerne. Samtidig betyder den korte tidshorison for anvendelsen af REACT-EU-midlerne, at risikoen for overlap vil være i en relativt kort tidsperiode. Midlerne investeres i SMV'ers digitale og grønne omstilling, herunder grønne og digitale kompetencer samt øget internationalisering. Derudover støttes iværksætterindsatser, primært inden for Danmarks områder for intelligent specialisering. For at sikre kompetencetilførsel til virksomhederne er det også muligt at hjælpe ledige velkvalificerede ind i SMV'erne. Herved skaber REACT-EU en sammenhæng mellem de to programperioder og bygger videre på indsatser som har vist sig at være efterspurgt og effektfulde.

Koordination mellem den nationale og den regionale del af ESF+

Regeringen har besluttet at øremærke 20 pct. af socialfondsmidlerne til indsatser, der bidrager til at styrke regionernes indsats på uddannelsesområdet. Regionerne har grundlæggende to overordnede

indsatser; 'Kompetencer til fremtiden' og 'Uddannelse til alle'. Indsatserne skal hjælpe med at sikre, at navnlig unge har de fornødne kompetencer til at imødekomme de krav, der stilles som følge af den teknologiske udvikling. Det kan være digitale og grønne kompetencer, men også at flere unge søger ind på en erhvervsfaglig eller naturvidenskabelig uddannelse. Regionerne ønsker også at sikre lige adgang til uddannelse for de unge. Det handler dels om at løfte de grundlæggende uddannelsesadgangsgivende kompetencer, men ligeledes sikre en bred uddannelsesdækning. Med henblik på at opnå en koordineret indsats med opbakning fra arbejdsmarkedets parter har regeringen endvidere besluttet, at de regionale arbejdsmarkedsråd (RAR) skal høres om den regionale udmøntning, således at de igangsatte indsatser kommer til at afspejle de decentrale behov og muligheder i de forskellige dele af landet. Erhvervsstyrelsen er forvaltningsmyndighed for også denne regionale del af ESF+.

Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse kan vælge at igangsætte indsatser, der på samme vis imødekommer virksomhedernes efterspørgsel efter kvalificeret arbejdskraft, fx med henblik på at flere unge får en erhvervsfaglig uddannelse. ESF plus-programmets prioritet 1 og 2 indebærer således, at regionerne og Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse kan igangsætte indsatser, hvor fokus er at få flere til at søge ind på en erhvervsuddannelse. Her skal det sikres, at der ikke igangsættes overlappende indsatser, hvilket Erhvervsfremmebestyrelsen er bundet af i kraft af formålet med erhvervsfremmeloven af 2018. Men udover risikoen for overlappende indsatser, hvor Overvågningsudvalget spiller en væsentlig rolle i at sikre koordinationen mellem indsatser via godkendelse af udvælgelseskriterier, forventes der at være god sammenhæng i praksis. Fx kan Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse vælge at udbrede en vellykket regional indsats til at omfatte hele landet. Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse kan også vælge at lade regionerne udmønte indsatserne på ungdomsuddannelsesområdet og fokusere deres midler på andre mål og indsatser i ESF plus programmet. Endelig kan Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse og regionerne vælge at igangsætte en fælles indsats med henblik på at imødekomme både nationale og regionale udfordringer og således øge effekterne af indsatsen.

Hav-, Fiskeri- og Akvakulturprogrammet

Hav- Fiskeri- og Akvakulturprogrammet (EHFAF-programmet) forvaltes som det eneste af programmerne i Fiskeristyrelsen. Programmet støtter primært aktiviteter inden for fiskeri- og akvakultursektoren samt natur- og miljøindsatser inden for det akvatiske miljø. Der vil kunne forekomme risiko for overlap med Regionalfondens og Fonden for Retfærdig Omstilling i forhold til fremme af cirkulær økonomi, udvikling og markedsmodning af grønne teknologier inden for akvakultur og fiskeri. Med øje for risikoen for dobbeltfinansiering er der dog samtidig potentiale for synergi og komplementaritet, som Erhvervsstyrelsen og Fiskeristyrelsen vil tilstræbe gennem gensidig koordinering. Der er fx potentiale for komplementaritet inden for turisme og klimavenlig teknologi udviklet med støtte fra Regionalfondens eller Fonden for Retfærdig Omstilling, som vil kunne skaleres og tilpasses med støtte fra EHFAF i forhold til implementering i fiskeri- og akvakultursektoren. .

Indsatserne under regionalfonds- og socialfondsprogrammerne samt Fonden for Retfærdig Omstilling vil blive koordineret med indsatsen under EHFAF-programmet, herunder via Erhvervsstyrelsen og Fiskeristyrelsens gensidige repræsentation i overvågningsudvalgene for fondene. Det er desuden hensigten efter behov at afholde koordineringsmøder mellem forvaltningsmyndighederne for fondene med henblik på fx at drøfte udmøntningen af ansøgningsrunder og fremdriften i de operationelle programmer. Endelig vil udvælgelseskriterier for de enkelte ordninger blive sendt i høring i overvågningsudvalget i overensstemmelse med forordningen om fælles bestemmelser med henblik på opmærksomhed på synergi og risiko for overlappende indsatser.

Danmarks Erhvervsfremmebestyrelses strategi for udmøntningen af regionalfonds- og socialfond-

sprogrammerne skal desuden ifølge lov om erhvervsfremme være koordineret med relevante statslige strategier fx på det erhvervspolitiske, turismepolitiske, forsknings- og innovationspolitiske og det internationale område.

Komplementaritet og synergi mellem de fonde, der er omfattet af partnerskabsaftalen, IGFV og andre EU-instrumenter

HOME programmerne

Det danske IGFV-program vil fokusere på nationale prioriteter i forhold til de to specifikke målsætninger vedr. integreret grænseforvaltning og visumpolitik. Fokus vil bl.a. være på [Frontex-bidrag, implementering af henstillinger fra Schengen-evalueringer og Frontex' sårbarhedsvurderinger samt nye IT-systemer i forhold til interoperabilitet og den reviderede VIS-forordning.] Støttemodtagere vil alene være offentlige myndigheder. Potentialet for synergi og komplementaritet med de øvrige fonde i partnerskabsaftalen ligger primært i, at virksomheders internationale samarbejde og handel har bedre vilkår, når der sikres et højt sikkerhedsniveau internt i Unionen, samtidig med at den frie bevægelighed for personer i Unionen opretholdes, i fuld overensstemmelse med relevant gældende EU-ret og Unionens og medlemsstaternes internationale forpligtelser som følge af internationale instrumenter, som de er part i. Der er ikke lagt op til, at det danske EHFAF-program skal støtte kystvagtfunktioner. Der vil derfor ikke være overlap mellem de danske IGFV- og EHFAF-programmer.

Danmark deltager som følge af retsforbeholdet ikke i AMIF og ISF.

EU's makroregionale strategi for Østersøregionen

Programmerne i partnerskabsaftalen bidrager til målene i EU's makroregionale strategi for Østersøregionen (EUSBSR). Gennem fondenes investeringer i internationalt samarbejde inden for fx innovation bindes aktører i Østersøregionen tættere sammen. Alle fondene har også ligesom Østersøstrategien øget velstand som mål. I perioden 2021-2027 vil det øgede fokus på grøn omstilling bidrage til Østersøstrategiens målsætninger for renere havmiljø, øget biodiversitet, renere skibsfart og klimatilpasning. Politikområder med særlig relevans for de operationelle programmer er fremhævet i selve programmerne i overensstemmelse med forordningen om fælles bestemmelser. Erhvervsstyrelsen deltager i netværket af forvaltningsmyndigheder inden for Østersøregionen og bidrager derigennem til koordination af indsatser og investeringer.

Horizon Europe

I Danmark tilstræbes synergi gennem udmøntning af ERDF til at modne flere danske SMV'er til deltagelse i HEU-partnerskaber med det formål at understøtte *danske, innovative virksomheders internationalisering*. Virksomheders deltagelse i samarbejde om strategiudvikling og konkrete innovationsprojekter med stærke, internationale aktører har generelt en positiv betydning for deres konkurrenceevne og markedsadgang. Samarbejde med de bedste fagmiljøer uden for Danmark er samtidig en forudsætning, hvis danske innovationsmiljøer skal være i verdensklasse og bidrage med løsninger på de største globale udfordringer, ikke mindst den grønne omstilling. Erhvervsstyrelsen har et tæt samarbejde om innovationsklyngeindsatser med Uddannelses- og Forskningsstyrelsen, der har ressortansvaret for Horizon Europe i Danmark.

Aktioner under ERDF, EHFAF og FRO vil tilstræbe synergi med forsknings- og innovationsinstrumenter under Horizon missionen Hav og vand, med særligt henblik på at understøtte dansk intelligent specialisering inden for bæredygtig blå økonomi, som en vigtig vej til at fremme innovative investeringer, styrke konkurrenceevnen i Det Blå Danmark og relaterede værdikæder, og samtidig

udløse nye muligheder inden for interregionale partnerskaber. Disse aktioner vil tilstræbe synergi med investeringer i bevarelse og genopretning af hav- og vådområders økosystemer, nul forurening samt klimaneutrale investeringer under Hav og vand-missionen.

Inden for støtte til marin viden og vidensbaseret fiskeriforvaltning fra EHFAF vil de videnskabelige institutioner, der deltager i projekterne bidrage til, at der sker den nødvendige koordination og sikring af mest mulig synergi.

Der er potentiale for synergi mellem FRO's støtte til udvikling af PtX-teknologier og relevante Horizon partnerskaber med grønt fokus.

Kreativt Europa og Horisont Europas Cluster 2

Der er potentiale for synergi mellem Kreativt Europas støtte til den kreative sektors konkurrenceevne mv., idet Danmark i 2020-2023 har udpeget *Animation, spil og film, Lydteknologi* samt *Design, mode og møbler* som områder for intelligent specialisering. Tilsvarende gælder Cluster 2 under Horisont Europa. Erhvervsstyrelsen vil i den forbindelse have fokus på, at Regionalfonden ikke dobbeltfinansierer aktiviteter under de ordninger, men samtidig tilstræbe, at danske SMV'er bliver modnet til at indgå i de fælleseuropæiske programmer, som er relevante for dem.

Genopretningsfonden (RRF)

Genopretningsfonden komplementerer i Danmark investeringerne fra fondene omfattet af partnerskabsaftalen gennem skattetiltag, der styrker den grønne omstilling. Genopretningsplanens grønne skattereform fremmer bl.a. et mere bæredygtigt landbrug, mens Regionalfondsprogrammet kan investere i den nødvendige forretningsudvikling og primærsektorens samarbejde med andre sektorer om fx grøn innovation. Socialfondsprogrammet komplementerer genopretningsplanen ved at investere i de kompetencer, som efterspørges af virksomhederne i bl.a. den grønne og digitale omstilling, som også de landespecifikke anbefalinger peger på; at fortsatte investeringer i kvalifikationer og uddannelse er vigtige for at opretholde Danmarks langsigtede inklusive vækst. EHFAF vil fokusere på innovation og udvikling og i kun i meget begrænset omfang yde støtte til erhvervsinvesteringer, disse vil være afgrænset til mindre virksomheder.

Genopretningsfonden finansierer bl.a. også en digitaliseringsfond, der skal udmøntes i 2022-2025 pba. anbefalinger fra regeringens digitaliseringspartnerskab. Digitaliseringspartnerskabet har bl.a. leveret anbefalinger til, hvordan regeringen får danske virksomheder styrket ind i en digital fremtid, og hvordan Danmark som samfund sikrer fremtidens digitale erhverv og arbejdspladser. Anbefalingerne formålet er således at fastholde Danmark som et digitalt foregangsland og udstillingsvindue, som kan sikre fremtidig dansk eksport af digitale løsninger og teknologi. Indsatserne under digitaliseringsfonden vil følge op på anbefalingerne og forventes at skabe synergi med regionalfondsprogrammet, som kan støtte spredningen af digitale teknologier og udviklingen af nye digitale løsninger, mens socialfondsprogrammet bidrager med at udbrede de digitale kompetencer i arbejdsstyrken. Grundlæggende vurderes tiltagene i genopretningsfonden at bidrage til øget beskæftigelse og efterspørgsel efter uddannet arbejdskraft. Der forventes ikke behov for koordination mellem digitaliseringsfonden og EHFAF, men generel fremme af digitalisering under digitaliseringsfonden vil have effekter og mulighed for synergi til mindre, målrettede indsatser under EHFAF eksempelvis under indsatsen for fiskerikontrol.

For at få den fulde effekt og virkningsfulde indsatser af de massive investeringer under Genopretningsfonden er det centralt at udbuddet af arbejdskraft er til stede og imødegå mangel på arbejdskraft. Mangel på kvalificeret arbejdskraft betragtes som en væsentlig risiko i den digitale og grønne omstilling.

Brexit-reserven (BAR)

Mens regionalfondsprogrammet støtter øget internationalisering af SMV'er generelt, fokuserer Brexit-reserven i Danmark på at styrke internationale afsætningsmuligheder for SMV'er, der har oplevet en eksportnedgang som følge af Brexit. Dette realiseres gennem støtte til privat rådgivning om bl.a. investering i digital teknologi samt støtte til eksportfremmende teknologi. Samtidig forventes iværksat en række vejledningsinitiativer, som komplementerer den private rådgivning om internationalisering og digitalisering, som SMV'er kan få via regionalfondsprogrammet. Erhvervsstyrelsen står i rollen som forvaltningsmyndighed for ERDF og ESF+ for at koordinere disse elementer i Brexit-reserven.

EHFAP-programmet fokuserer på den grønne omstilling af fiskeri og akvakultursektoren og fremme af et bæredygtigt akvatisk miljø på længere sigt. Brexittilpasningsreserven har til formål at bidrage til at afbøde de kortsigtede negative konsekvenser, der direkte følger af brexit, herunder strukturel tilpasning. Der vil således være en afgrænsning af indsatser, der støttes af henholdsvis EHFAP og brexittilpasningsreserven dels i forhold til tid og til type af indsatser.

Digital Europa og SMV:Digital

Digitalisering udgør både et potentiale for udvikling af innovative løsninger og produkter til markedet og som kilde til styrket konkurrenceevne.

Digitale teknologier er identificeret som en dansk styrkeposition i strategien for intelligent specialisering 2020-2023 (Erhvervsfremme i Danmark 2020-2023), og digitalisering er et væsentligt element i styrkelse af små og mellemstore virksomheders innovationskraft og konkurrenceevne. Komplementaritet sikres først og fremmest ved tæt koordination mellem Erhvervsstyrelsen og de European Digital Innovation Hubs, der bliver udvalgt af Europa-Kommissionen. Der er potentiale for synergi inden for områder og aktiviteter, hvor digitale teknologier kan bidrage til at styrke innovation og konkurrenceevne blandt SMV'er, og dermed understøtte jobskabelse og være med til at fastholde et højt beskæftigelsesniveau i Danmark. Socialfonden har en vigtig opgave i at fremme digitale kompetencer og kvalifikationer. Erhvervsstyrelsen koordinerer Digital Europa programmet i Danmark, og der er et tæt internt samarbejde med de dele af styrelsen, som forvalter strukturfondsmidlerne. Regionalfonden kan under iagttagelse af relevante forordninger og i overensstemmelse med Kommissionens vejledning anvendes til medfinansiering af operationer inden for Digital Europa programmet.

Erhvervsstyrelsen forvalter også et antal nationale digitale indsatser, bl.a. SMV:Digital (som også er delvist EU-finansieret). SMV:Digital er et samlet program, hvor virksomheder kan få hjælp til digital omstilling. Programmet indeholder en række relevante tilbud i form af tilskud til indkøb af privat rådgivning, innovative sprint-forløb, kompetenceforløb, sparring og netværk samt vejledning om regulering og konkurrencevilkår. Tilbuddene er typisk mere standardiserede end de mere skræddersyede tilbud, som forventes støttet af Regionalfonden og Socialfonden. Med REACT-EU er der tilføjet et kompetenceben til SMV:Digital, således at virksomheder, der får adgang til rådgivning om digitalisering, kan koble det med skræddersyet digital opkvalificering af medarbejdere.

Kompetenceudvikling og bistand til digital omstilling er ikke omfattet af EHFAP-programmet.

Indre markedsprogrammet

Enterprise Europe Netværket (EEN) har formål og opgaver, der overlapper med programmerne omfattet af partnerskabsaftalen, men EEN forventes pga. det begrænsede budget til EN primært at skabe synergi ved at kunne agere bindeled mellem de mange tilbud.

Efter konsolideringen af innovationsklynger i Danmark er de nye landsdækkende klyngerorganisationer bedre rustet til at indgå i internationalt klynge-til-klynge samarbejde end tidligere, og dette forventes at skabe solid synergi med Eurocluster-initiativet. De landsdækkende klynger for danske områder for intelligent specialisering er oplagte kanaler for SMV'ers og iværksætteres deltagelse i internationale værdikædesamarbejder, der bl.a. kan bidrage til grøn og digital omstilling.

Indre markedsprogrammets turismeindsatser forventes at komplementere særligt regionalfondsprogrammets investeringer i forudsætningsskabende turismeinfrastruktur og REACT-EU's støtte til iværksættere inden for turismebranchen.

CAP, LAG og LIFE

Virksomheder i primærsektoren kan i udgangspunktet modtage støtte fra både strukturfondsprogrammerne og CAP-planen. Primærerhverv kan dog kun indgå i konkrete regional- og socialfondsprojekter, hvis det sker i samarbejde med virksomheder eller aktører fra andre sektorer, fx mhp. innovationssamarbejde.

Regionalfondsprogrammet kan yde støtte til forudsætningsskabende turismeinfrastruktur, når investeringen har strukturel betydning for et lokalområdes beskæftigelse og turismevækstpotentiale. Regionalfondsprogrammet adskiller sig derfor fra CAP-planen ved størrelsen på projekterne, idet CAP-projekterne vil være væsentligt mindre.

Der er et klart potentiale for synergi mellem CAP-planen og programmerne omfattet af partnerskabsaftalen på turismeområdet såvel som i indsatser vedrørende iværksætteri, adgang til kvalificeret arbejdskraft, innovationskapacitet og grøn omstilling. Da byudvikling ikke er en prioritet indsats for LAG, er det mindre relevant at tænke LAG-projekter ind i relation til ERDF-projekter om bæredygtig byudvikling.

EU's LIFE program understøtter ligesom Regionalfonden SMV'ers udvikling af innovative grønne løsninger. Regionalfonden kan også støtte modningen af SMV'er til at indgå i LIFE programmet og dermed skabe synergi.

Der vurderes ikke at være direkte overlap mellem CAP- og EHFAF-programmerne, da der bl.a. vil være fokus på forskellige sektorer, men i forhold til programmernes miljø- og naturindsats vil der være synergi og komplementaritet mellem CAP- og EHFAF-programmerne, da begge disse programmer støtter miljøindsatser omkring vandløb og i relation til gennemførelse af vandrammedirektivet. CAP yder tilskud til vådområder og fysiske indsatser på brinken i og omkring vandløb, inklusive permanent ekstensivering af tilstødende landbrugsarealer, mens EHFAF-programmet gennemfører restaurering af vandløb, der forbedrer vandløbets økologiske tilstand særligt i forhold til gydepladser og vandgennemstrømning. Begge indsatser yder tilskud på baggrund af målsatte vandløbsstrækninger, hvor den økologiske tilstand ønskes forbedret, og der skal derfor sikres styring af indsatserne på tværs. Vådområdeindsatserne i CAP kan også omfatte målsatte vandløbsstrækninger, og indsatserne her skal derfor også koordineres for overlap med indsatserne i vandløb under EHFAF. Som led i legalitetskontrollen er der opmærksomhed på sammensætningen af projektfinansieringen, herunder at projekter ikke er dobbeltfinansierede.

Connecting Europe Facility (CEF)

Fondene omfattet af partnerskabsaftalen komplementerer CEF-programmet ved at støtte udviklingen af innovative løsninger, der kan skaleres, og ved at sikre, at arbejdsstyrken har de kompetencer, der kræves for at realisere den grønne og digitale omstilling, som CEF-programmet understøtter. Omvendt betyder CEF-programmets investeringer i fysisk og digital infrastruktur, at SMV'erne kan agere på et sammenhængende indre marked, hvor moderne og opdateret digital infrastruktur er en forudsætning for at høste alle fordelene ved nye digitale produkter og tjenester. Et eksempel herpå er Regionalfondens investeringer i udvikling og udbredelse af e-fakturering blandt danske SMV'er, som støtter op om CEF-programmets støtte til at udbrede det på europæisk plan.

Et andet eksempel er forventet FRO-støtte til udvikling af energiløsninger, fx PtX og CCS, samt omskoling af medarbejdere.

Blå økonomi

Danmark og Det Blå Danmark er en betydende søfartsnation og blandt frontløberne for den grønne omstilling af søfarten i både Danmark og globalt. Erhvervet beskæftiger direkte ca. 60.000 i Danmark og 4,5 mio. i EU og eksporterer for knap 300 mia. kr. om året. Både regeringen og erhvervet arbejder for klimaneutral søfart i 2050. Dette afspejles også i Danmarks strategi for intelligent specialisering 2020-2023, hvor *maritime erhverv og logistik* er udpeget som område for intelligent specialisering sammen med bl.a. *energiteknologi, miljøteknologi* samt *fødevarer og bioressourcer*.

Derudover er det en prioritet for Europa-Kommissionen at skabe en grøn og bæredygtig blå økonomi i EU samt sikre en bæredygtig forvaltning af havene. Europa-Kommissionens strategi *EU-strategi for udnyttelse af potentialet i offshore vedvarende energi med en klima neutral fremtid for øje* peger på offshore energi som en af de mest lovende kilder til vedvarende energi, og til at sikre ren energi og opfylde Europas mål for reduktion af CO₂. Her peger Kommissionen på, at der skal stærke samarbejder til på tværs af EU, for at udløse potentialerne og opskalere produktionen og anvendelsen af offshore energi. Europa-Kommissionen ønsker bl.a. at understøtte en kvalificeret arbejdsstyrke på tværs af den blå økonomi, hvor der generelt er efterspørgsel på arbejdskraft. Regionalfonden kan investere i operationer, der vil være i tråd med de maritime initiativer under Fit for 55 pakken, herunder FuelEU Maritime, der har til formål at øge brugen af grønne brændstoffer i søfarten samt Kommissionens nye strategi for en bæredygtig blå økonomi i EU. Det kan fx være investeringer i grøn havneinfrastruktur som led i etablering af grønne, maritime korridorer, hvor nye grønne teknologier og drivmidler til større skibe kan udvikles og testes på demonstrationsskibe i et realistisk miljø. Det kan fremme udviklingen af nye grønne teknologier, som kan fremme klimaomstillingen og eksporteres internationalt. Socialfonden+ ville på samme vis kunne støtte opkvalificering af personale til teknisk og sikkerhedsmæssigt at kunne håndtere nye brændstoffer. Regionalfonden og Hav-, Fiskeri- og Akvakulturprogrammerne vil kunne støtte innovations- og demonstrationsprojekter med fokus på nye, grønne brændstofteknologier på skibe, som kan fremme udviklingen af teknologier til fremtidens klimaneutral skibsfart. Det vil kunne skabe nye grønne løsninger, som vil kunne bruges internationalt og skabe nye arbejdspladser. Socialfonden+ vil kunne støtte maritime virksomheders adgang til kvalificeret arbejdskraft, som er tilpasningsdygtigt ift. både en digital og grøn omstilling af den maritime sektor.

EHFAP-programmets fokus er i vidt omfang i overensstemmelse med prioriteterne i Kommissionens strategi om bæredygtig blå økonomi i EU (2021). Udover de ovennævnte indsatser vil programmet bl.a. støtte aktiviteter til reduktion i marint affald, biodiversitetsbeskyttelse, udvikling af økosystemtjenester, i overensstemmelse med EU's grønne pagt og den nationale akvakulturstrategi støtte udvikling af akvakultur og blå biomasse. Endelig vil bæredygtig turisme blive indirekte understøttet gennem restaurering af vandløb og udvikling af kystfiskeriet, herunder for at fremme fiskeriaktivitet i de mindre fiskerihavne.

3. Bidrag til budgetgarantien under InvestEU med begrundelse

De danske programmer bidrager ikke til budgetgarantien under InvestEU.

Tabel 1: Bidrag til InvestEU (opdeling efter år)

Fond	Bidrag fra (regionskategori)	Bidrag til InvestEU-vindue(r)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	I alt
EFRU	Mere udviklede regioner		0	0	0	0	0	0	0	0
EFRU	Overgangsregioner		0	0	0	0	0	0	0	0
EFRU	Mindre udviklede regioner		0	0	0	0	0	0	0	0
ESF+	Mere udviklede regioner		0	0	0	0	0	0	0	0
ESF+	Overgangsregioner		0	0	0	0	0	0	0	0
ESF+	Mindre udviklede regioner		0	0	0	0	0	0	0	0
EHFAF	Ikke relevant		0	0	0	0	0	0	0	0

Tabel 2: Bidrag til InvestEU (oversigt)

Fond	Regionskategori*	Vindue 1 Bæredygtig infrastruktur (a)	Vindue 2 Forskning, innovation og digitalisering (b)	Vindue 3 SMV (c)	Vindue 4 Sociale investeringer og færdigheder (d)	I alt (f)=(a)+(b)+(c)+(d)
EFRU	Mere udviklede regioner	0	0	0	0	0
EFRU	Mindre udviklede regioner	0	0	0	0	0
EFRU	Overgangsregioner	0	0	0	0	0
ESF+	Mere udviklede regioner	0	0	0	0	0
ESF+	Mindre udviklede regioner	0	0	0	0	0
ESF+	Overgangsregioner	0	0	0	0	0
EHFAF		0	0	0	0	0
I alt		0	0	0	0	0

4. Overførsler

En medlemsstat anmoder om en:

☐	Overførsel mellem regionskategorier
☐	Overførsel til instrumenter under direkte eller indirekte forvaltning
☐	Overførsel mellem EFRU, ESF+, Samhørighedsfonden eller til en anden fond eller andre fonde
☐	Overførsel af midler fra EFRU og ESF+ som supplerende støtte til Fonden for Retfærdig Omstilling
☒	Overførsler fra europæisk territorielt samarbejde til investeringer i beskæftigelse og vækst

4.1. Overførsler mellem regionskategorier

Danmark foretager ingen overførsler mellem regionskategorier.

Tabel 2: Overførsel mellem regionskategorier (oversigt)

Regionskategori	Overføres til:	Overførselsbeløb	Overførslens andel af den oprindelige tildeling
Mindre udviklede regioner	Mere udviklede regioner	0	0
Mindre udviklede regioner	Overgangsregioner	0	0
Mere udviklede regioner	Overgangsregioner	0	0
Mere udviklede regioner	Mindre udviklede regioner	0	0
Overgangsregioner	Mere udviklede regioner	0	0
Overgangsregioner	Mindre udviklede regioner	0	0

4.2 Overførsler til instrumenter under direkte eller indirekte forvaltning

Danmark foretager ingen overførsler til instrumenter under direkte eller indirekte forvaltning.

Tabel 2: Overførsler til instrumenter under direkte eller indirekte forvaltning, hvis en sådan mulighed er fastsat i basisretsakten* (oversigt)

Fond	Regionskategori	Instrument 1	Instrument 2	Instrument 3	I alt
EFRU	Mere udviklede regioner				0
EFRU	Overgangsregioner				0
EFRU	Mindre udviklede regioner				0
ESF+	Mere udviklede regioner				0
ESF+	Overgangsregioner				0
ESF+	Mindre udviklede regioner				0

Fond	Regionskategori	Instrument 1	Instrument 2	Instrument 3	I alt
EHFAF					0
I alt					0

4.3. Overførsler mellem EFRU, ESF+ og Samhørighedsfonden og til en anden fond eller andre fonde

Danmark foretager ingen overførsler mellem de nævnte fonde og andre fonde.

Tablet 2: overførsler mellem EFRU, ESF+ og Samhørighedsfonden eller til en anden fond eller andre fonde (oversigt)*

Overførsel til	Overførsel fra	EFRU Mere udviklede regioner	EFRU Overgangsregioner	EFRU Mindre udviklede regioner	ESF+ Mere udviklede regioner	ESF+ Overgangsregioner	ESF+ Mindre udviklede regioner	EHFAF	IGFV	I alt
EFRU	Mere udviklede regioner				0	0	0	0	0	0
EFRU	Overgangsregioner				0	0	0	0	0	0
EFRU	Mindre udviklede regioner				0	0	0	0	0	0
ESF+	Mere udviklede regioner	0	0	0				0	0	0
ESF+	Overgangsregioner	0	0	0				0	0	0
ESF+	Mindre udviklede regioner	0	0	0				0	0	0
EHFAF	0	0	0	0	0	0	0		0	0
I alt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

4.4. Overførsel af midler fra EFRU og ESF+ som supplerende støtte til Fonden for Retfærdig Omstilling med begrundelse

Danmark foretager ingen overførsler mellem de nævnte fonde og Fonden for Retfærdig Omstilling.

Tabel 2: Overførsel af midler fra EFRU og ESF+ som supplerende støtte til Fonden for Retfærdig Omstilling (begrundelse)

	Overførsel (supplerende støtte) pr. regionskategori fra:	Overførsler til FRO til området beliggende i*:
EFRU	Mere udviklede regioner	0
EFRU	Overgangsregioner	0
EFRU	Mindre udviklede regioner	0
ESF+	Mere udviklede regioner	0
ESF+	Overgangsregioner	0
ESF+	Mindre udviklede regioner	0
I alt	Mere udviklede regioner	0
I alt	Overgangsregioner	0
I alt	Mindre udviklede regioner	0

* FRO-midlerne bør suppleres med EFRU- eller ESF+-midler i den regionskategori, hvor det pågældende område er beliggende.

4.5. Overførsler fra europæisk territorielt samarbejde til investeringer i beskæftigelse og vækst

Tabel 1: Overførsler fra europæisk territorielt samarbejde til investeringer i beskæftigelse og vækst

1A: Overførsel fra målet om europæisk territorielt samarbejde

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total
Grænseoverskridende regioner								106 162 772
Tværnationale regioner								0
Regioner i den yderste periferi								0

1B: Overførsel til målet om investeringer i beskæftigelse og vækst

Fond	Regionskategori	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total
ERDF	Mere udviklede regioner								72 713 445
ERDF	Overgangsregioner								33 449 327
ERDF	Mindre udviklede regioner	0	0	0	0	0	0	0	0

Fond	Regionskategori	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total
ESF+	Mere udviklede regioner	0	0	0	0	0	0	0	0
ESF+	Overgangsregioner	0	0	0	0	0	0	0	0
ESF+	Mindre udviklede regioner	0	0	0	0	0	0	0	0
FRO		0	0	0	0	0	0	0	0
Samhørighedsfonden		0	0	0	0	0	0	0	0

(Begrundelse for overførsel)

På grund af de kriterier, der ligger til grund for fordelingen af midler mellem målet om investeringer i vækst og beskæftigelse og målet om europæisk territorielt samarbejde, vil der for Danmarks vedkommende som udgangspunkt ske en markant forskydning i forholdet mellem de to mål i 2021-2027 sammenlignet med 2014-2020 fra målet om investeringer i vækst og beskæftigelse til målet om europæisk territorielt samarbejde. Fordelingsnøglen betyder, at andelen til målet om investeringer i vækst og beskæftigelse reduceres betragteligt, mens andelen til målet om europæisk territorielt samarbejde stiger med ca. 80 pct. Samtidig er den danske andel til europæisk territorielt samarbejde markant større end andre medlemslandes. Danmark er - ud over Luxembourg - den eneste medlemsstat, hvor ca. halvdelen af strukturfondsmidlerne i udgangspunktet er allokeret til Interreg. Med denne fordeling af midler står Danmark til at modtage et markant mindre beløb til de nationale programmer for perioden 2021-2027 ift. de gældende nationale programmer i 2014-2020 perioden.

Denne markante forskydning vil have indflydelse på Danmarks Erhvervsfremmebestyrelses mulighed for at understøtte gennemførelsen af programmer under målet om investeringer i vækst og beskæftigelse og Danmarks strategi for intelligent specialisering via virksomhedsrettede indsatser hovedsageligt inden for uddannelse, innovation og iværksætteri, herunder i yderområderne, der ligger længst fra de større byer og har en lav erhvervsindkomst pr. indbygger. For at sikre tilstrækkelig volumen i de nationale indsatser for vækst og beskæftigelse i Danmark samt sikre en vis kontinuitet er der fra dansk side et ønske om at overføre midler fra målet om europæisk territorielt samarbejde til målet om investeringer i vækst og beskæftigelse. Erfaringerne fra perioden 2014-2020 er, at de nationalt forankrede projekter under målet om regional konkurrenceevne og beskæftigelse generelt har givet gode resultater, inddraget mange små og mellemstore virksomheder og har haft fokus på udviklingen af yderområderne. Samarbejde har været en af nøglerne til succes, og regionalfondsprogrammet 2021-2027 styrker fokus på samarbejde mellem SMV'er og andre aktører nationalt og internationalt.

Danmark er et lille hjemmemarked, og derfor spiller øget internationalisering i de danske virksomheder og international samhandel en afgørende betydning for virksomhedernes konkurrenceevne, produktivitet og vækst. Samtidig øger adgangen til vigtige eksportmarkeder danske virksomheders produktivitet via specialisering og stordriftsfordele, da virksomhedernes vækstmuligheder ikke længere er begrænset af hjemmemarkedets størrelse. Danske virksomheder har dog potentiale for internationalt samarbejde, som rækker længere væk end blot Danmarks nabolande og nærmarkeder. Udløsning af danske virksomheders globale potentiale kan i højere grad realiseres med støtte fra Regionalfonden end gennem ETC-programmerne. Støtten fra Regionalfonden forventes at styrke danske klyngers og virksomheders internationaliseringsgrad og deres samarbejde med internationale partnere i andre EU-lande og globalt. De nationalt udpegede klyngeorganisationer, som understøtter Danmarks strategi for intelligent specialisering, er i 2021-2024 pålagt internationaliseringskrav, som udspecificeres i deres årlige handleplaner.

Danmark anmoder derfor om en overførsel fra de grænseoverskridende programmer under målet om europæisk territorialt samarbejde på 106,2 mio. EUR (løbende priser) for perioden 2021-2027. Midlerne overføres til både de mere udviklede og overgangsregioner, og overførslen fordeles efter befolkningsandel. Efter flytningen vil der - set over hele perioden 2021-2027 – fortsat være mere end 25 pct. af midlerne fra strukturfondene til rådighed for målet om europæisk territorialt samarbejde, og ca. 5 pct. mere end i 2014-2020. Danmark vil derfor fortsat være et af de lande i Europa, der bruger den største andel af sin regional- og socialfondskonvolut på territorialt samarbejde, og andelen er markant over EU-gennemsnittet.

5. Form for EU-bidrag til teknisk bistand

Valg af form for EU-bidrag til teknisk bistand

☒ Teknisk bistand, jf. artikel 36, stk. 4*
☐ Teknisk bistand, jf. artikel 36, stk. 5**

*Vælges denne, skal tabel 1 i afsnit 8 udfyldes.

**Vælges denne, skal tabel 2 i afsnit 8 udfyldes.

Begrundelse

Danmark har valgt at beregne udgifter til teknisk bistand som faktiske omkostninger, jf. artikel 36, stk. 4.

6. Tematisk koncentration

6.1.

Medlemsstaten beslutter at:

☐ Overholde tematisk koncentration på nationalt plan
☒ Overholde tematisk koncentration på regionskategoriniveau

6.2.

Medlemsstaten overholder kravene om tematisk koncentration

Tematisk koncentration	Planlagte ESF+- programmer
25 % social integration Programmeret under specifik målsætning h) – l)	Nationalt program for ESF+ - et stærkere Danmark gennem uddannelse og kompetencer
3 % støtte til de socialt dårligst stillede Programmeret under specifik målsætning m) og i behørigt begrundede tilfælde l)	Nationalt program for ESF+ - et stærkere Danmark gennem uddannelse og kompetencer
0% støtte til ungdomsbeskæftigelse Programmeret under specifik målsætning a), f) og l)	ingen
0 % støtte til bekæmpelse af børnefattigdom Programmeret under specifik målsætning f), h) – l)	ingen
0% af kapacitetsopbygning hos arbejdsmarkedets parter og NGO'er Programmeret under alle specifikke målsætninger bortset fra m)	ingen

7. Foreløbig finansiel tildeling fra hver af de fonde, der er omfattet af partnerskabsaftalen pr. politikmålsætning, FRO's specifikke målsætning og teknisk bistand, på nationalt plan og på regionalt plan, hvis det er relevant

Tabel 8: Foreløbig finansiel tildeling fra EFRU, Samhørighedsfonden, FRO, ESF+, EHFAF pr. politikmålsætning, FRO's specifikke målsætning og teknisk bistand*

Politikmål-sætninger, FRO's specifikke målsætning eller teknisk bistand	EFRU Regionskate-gori	EFRU Tildeling pr. Regionskate-gori	FRO*** Tildeling på nationalt plan	FRO*** FRO-midler efter artikel 3	FRO*** FRO-midler efter artikel 4	ESF+ Regionskate-gori	ESF+ Tildeling pr. regi- onskategori	EHFAF Tildeling på nationalt plan	I alt
Politikmålsætning 1	<i>Mere udviklede regioner</i>	89.290.082,75				<i>Mere udviklede regioner</i>	0		
Politikmålsætning 1	<i>Overgangsregioner</i>	41.074.840,59				<i>Overgangsregioner</i>	0		
Politisk målsætning 1	<i>Nationalt plan (total af regionskategorier)</i>	130.364.923,34				<i>Nationalt plan (total af regionskategorier)</i>	0	0	130.364.923,34
Politisk målsætning 2	<i>Mere udviklede regioner</i>	48.703.681,50				<i>Mere udviklede regioner</i>	0		
Politisk målsætning 2	<i>Overgangsregioner</i>	22.404.458,51				<i>Overgangsregioner</i>	0		

Politikmål-sætninger, FRO's specifikke målsætning eller teknisk bistand	EFRU Regionskate-gori	EFRU Tildeling pr. Regionskate-gori	FRO*** Tildeling på nationalt plan	FRO*** FRO-midler efter artikel 3	FRO*** FRO-midler efter artikel 4	ESF+ Regionskate-gori	ESF+ Tildeling pr. regi- onskategori	EHFAF Tildeling på nationalt plan	I alt
Politisk mål-sætning 2	<i>Nationalt plan (total af regi- onskategorier)</i>	71.108.140,01				<i>Nationalt plan (total af regi- onskategorier)</i>	0	188.938.761,55	260.046.901,56
Politisk mål-sætning 3	<i>Mere udvik-lede regioner</i>	0				<i>Mere udviklede regioner</i>	0		
Politisk mål-sætning 3	<i>Overgangsre-gioner</i>	0				<i>Overgangsregi- oner</i>	0		
Politisk mål-sætning 3	<i>Nationalt plan (total af regi- onskategorier)</i>	0				<i>Nationalt plan (total af regi- onskategorier)</i>	0	0	0
Politisk mål-sætning 4	<i>Mere udvik-lede regioner</i>	11.364.192,35				<i>Mere udviklede regioner</i>	78.569.415		
Politisk mål-sætning 4	<i>Overgangsre-gioner</i>	5.227.706,98				<i>Overgangsregi- oner</i>	36.143.165		

Politikmål-sætninger, FRO's specifikke målsætning eller teknisk bistand	EFRU Regionskate-gori	EFRU Tildeling pr. Regionskate-gori	FRO*** Tildeling på nationalt plan	FRO*** FRO-midler efter artikel 3	FRO*** FRO-midler efter artikel 4	ESF+ Regionskate-gori	ESF+ Tildeling pr. regi- onskategori	EHFAF Tildeling på nationalt plan	I alt
Politisk mål-sætning 4	<i>Nationalt plan (total af regi- onskategorier)</i>	16.591.899,33				<i>Nationalt plan (total af regi- onskategorier)</i>	114.712.580	0	131.304.479,33
Politisk mål-sætning 5	<i>Mere udvik-lede regioner</i>	12.987.648,40				<i>Mere udviklede regioner</i>	0		
Politisk mål-sætning 5	<i>Overgangsre-gioner</i>	5.974.522,27				<i>Overgangsregi- oner</i>	0		
Politisk mål-sætning 5	<i>Nationalt plan (total af regi- onskategorier)</i>	18.962.170,67				<i>Nationalt plan (total af regi- onskategorier)</i>	0	0	18.962.170,67
FRO speci-fikke målsæt-ning			89 000 000,00	[udestår]	[udestår]				
Teknisk bi-stand i henhold til artikel 36, stk. 4, i forordningen om fæl-	<i>Mere udvik-lede regioner</i>	6.940.740,15	[udestår]	[udestår]	[udestår]	<i>Mere udviklede regioner</i>	3.359.068		

Politikmål-sætninger, FRO's specifikke målsætning eller teknisk bistand	EFRU Regionskate-gori	EFRU Tildeling pr. Regionskate-gori	FRO*** Tildeling på nationalt plan	FRO*** FRO-midler efter artikel 3	FRO*** FRO-midler efter artikel 4	ESF+ Regionskate-gori	ESF+ Tildeling pr. regi- onskategori	EHFAF Tildeling på nationalt plan	I alt
les bestemmelser (hvis det er relevant)									
Teknisk bi-stand i henhold til artikel 36, stk. 4, i forordningen om fælles bestemmelser (hvis det er relevant)	<i>Overgangsre-gioner</i>	3.192.849,49	[udestår]	[udestår]	[udestår]	<i>Overgangsre-gioner</i>	1.545.224		
Teknisk bi-stand i henhold til artikel 36, stk. 4, i forordningen om fælles bestemmelser (hvis det er relevant)	<i>Nationalt plan (total af regi- onskategorier)</i>	10.133.589,64	[udestår]	[udestår]	[udestår]	<i>Nationalt plan (total af regi- onskategorier)</i>	4.904.292	12.030.500	22.164.089,64
<i>Teknisk bi-stand i henhold til artikel 36, stk. 5, i forordningen om fælles bestemmelser (hvis det er relevant)</i>	<i>Mere udviklede regioner</i>	0	0	0	0	<i>Mere udviklede regioner</i>	0		

Politikmål-sætninger, FRO's specifikke målsætning eller teknisk bistand	EFRU Regionskate-gori	EFRU Tildeling pr. Regionskate-gori	FRO*** Tildeling på nationalt plan	FRO*** FRO-midler efter artikel 3	FRO*** FRO-midler efter artikel 4	ESF+ Regionskate-gori	ESF+ Tildeling pr. regi-onskategori	EHFAF Tildeling på nationalt plan	I alt
<i>Teknisk bi-stand i henhold til artikel 36, stk. 5, i forordningen om fælles bestemmelser (hvis det er relevant)</i>	<i>Overgangsre-gioner</i>	0	0	0	0	<i>Overgangsre-gioner</i>	0		
<i>Teknisk bi-stand i henhold til artikel 37 i forordningen om fælles bestemmelser (hvis det er relevant)</i>	<i>Mere udvik-lede regioner</i>	0	0	0	0	<i>Mere udviklede regioner</i>	0		
<i>Teknisk bi-stand i henhold til artikel 37 i forordningen om fælles bestemmelser (hvis det er relevant)</i>	<i>Overgangsre-gioner</i>	0	0	0	0	<i>Overgangsre-gioner</i>	0		
I alt	<i>Mere udvik-lede regioner</i>					<i>Mere udviklede regioner</i>			
I alt	<i>Overgangsre-gioner</i>					<i>Overgangsre-gioner</i>			

Politikmål-sætninger, FRO's specifikke målsætning eller teknisk bistand	EFRU Regionskate-gori	EFRU Tildeling pr. Regionskate-gori	FRO ^{***} Tildeling på nationalt plan	FRO ^{***} FRO-midler efter artikel 3	FRO ^{***} FRO-midler efter artikel 4	ESF+ Regionskate-gori	ESF+ Tildeling pr. regi- onskategori	EHFAF Tildeling på nationalt plan	I alt
FRO-midler efter artikel 7 (vedrørende FRO-midler efter artikel 3)				[udestår]					
FRO-midler efter artikel 7 (vedrørende FRO-midler efter artikel 4)					[udestår]	<i>total</i>			
Total		247.160.723,00					119.616.872,00	200.696.261,55	

8. Fortegnelse over planlagte programmer under de fonde, der er omfattet af partnerskabsaftalen, med de respektive foreløbige finansielle tildelinger pr. fond og de tilsvarende nationale bidrag pr. regionskategori

Table 1. Liste over planlagte programmer¹ med foreløbige finansielle tildelinger*

Titel [255]	Fond	Regions-kategori	EU-bidrag	Nationalt bidrag	I alt
Program** 1	ERDF	Mere udviklede regioner	169.286.345,15	253.929.517,73	423.215.862,89
Program** 1	ERDF	Overgang sregioner	77.874.377,85	51.916.251,90	129.790.629,74
Nationalt program for ESF+ - et stærkere Danmark gennem uddannelse og kompetencer	ESF+	Mere udviklede regioner	81.928.483	119.619.000	201.547.483
Nationalt program for ESF+ - et stærkere Danmark gennem uddannelse og kompetencer	ESF+	Overgang sregioner	37.688.389	24.523.206	62.211.595
Programme 4	FRO-tildeling (artikel 3 i FRO-forordningen)		[89.000.000,00]	[89.000.000,00]	[178.000.000,00]
Programme 4	FRO-tildeling (artikel 4 i FRO-forordningen)		[udestår]	[udestår]	[udestår]
I alt	ERDF, CF, JTF, ESF+		455.777.595,00	538.987.975,63	994.765.570,63
Program 5	EMFAF		200.969.309	86.129.703	287.099.013

*Beløbet bør omfatte de fleksibilitetsbeløb i overensstemmelse med artikel 18 i forordningen om fælles bestemmelser, der er foreløbigt tildelt. Den faktiske tildeling af fleksibilitetsbeløbene vil først blive bekræftet ved midtvejs gennemgangen.

**Programmerne kan være flerfundsprogrammer i overensstemmelse med artikel 25, stk. 1, i forordningen om fælles bestemmelser (ligesom prioriteter kan være flerfunds-prioriteter i overensstemmelse med artikel 22, stk. 2, i forordningen om fælles bestemmelser). Når FRO bidrager til et program, skal FRO-tildelingen omfatte supplerende overførsler og opdeles, så beløbene angives i overensstemmelse med artikel 3 og 4 i FRO-forordningen.

¹ I tilfælde af at der vælges teknisk bistand i henhold til artikel 36, stk. 4, i forordningen om fælles bestemmelser.

Tabel 3. Liste over planlagte Interreg-programmer

Programnummer	Navn
1	Svensk-dansk-norske program
2	Tysk-danske program
3	Sydbaltiske program
4	Østersøprogrammet
5	Nordsøprogrammet

9. Et sammendrag af de påtænkte aktioner med henblik på at styrke den administrative kapacitet til gennemførelse af de fonde, der er omfattet af partnerskabsaftalen

Der forudses ikke væsentlige ændringer i det administrative set-up vedrørende Socialfonden, Regionalfonden samt Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfonden, i forhold til forrige programperiode, dvs. at forvaltningsmyndighederne fortsat er hhv. Erhvervsstyrelsen og Fiskeristyrelsen, idet Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse indstiller projekter til tilsagn og afslag til Erhvervsstyrelsen. Erhvervsstyrelsen udpeges desuden som forvaltningsmyndighed for Fonden for Retfærdig Omstilling. Der forudses derfor en stor grad af kontinuitet i alle led af behandlingen af projektansøgninger, idet erfaringer fra tidligere programperiode videregives.

I forbindelse med opstart af programperioden gennemføres der systematisk kompetenceudvikling af de administrative medarbejdere, der er involveret i sagsbehandlingen, for derved at sikre et bredt kendskab til programmerne, reglerne, støtteberettigelsesreglerne, ansøgningsmaterialet mv.

Endvidere gennemføres der løbende kompetenceudvikling i forbindelse med rekruttering af nye medarbejdere, hvor Erhvervsstyrelsen og Fiskeristyrelsen dels gennemfører et fast uddannelsesforløb for nye medarbejdere, samt dels i en periode sikrer kompetenceudvikling gennem sparring og sidemandoplæring.

Sluttelig sikres den løbende kompetenceudvikling af de administrative medarbejdere via faste sagsbehandlingsmøder, hvorigennem det sikres, at de administrative medarbejdere, der er involveret i sagsbehandlingen, bliver holdt ajour med regler og praksis for sagsbehandlingen.

For så vidt angår forvaltning af Hav, Fiskeri- og Akvakulturfonden er der sket en styrkelse af den juridiske kompetenceudvikling og der er forud for programperiodens start tilført flere medarbejdere med juridiske kompetencer.

Nogle støttemodtagere har i tidligere programperiode begået fejl ved aflæggelse af regnskaber over de støtteberettigede udgifter. En stor andel af disse identificerede fejl er forsøgt imødekommet gennem støtteberettigelsesreglerne som på mange punkter er forenklet for at minimere fejl, men er samtidig også lagt til grund for den planlagte kontrol de administrative sagsbehandlere skal gennemføre på projekterne. Forvaltningsmyndigheden identificerer løbende evt. fejlkilder og tilpasser løbende indholdet i kontrollen i forhold hertil.

Erhvervsstyrelsen og den centrale revisor, som reviderer projektregnskaberne i ESF+ og ERDF [samt FRO] programmerne, oparbejder endvidere samlet stor viden om de fejl, der opstår i projekterne. Erhvervsstyrelsen afholder derfor løbende møde med den udpegede revisor for at sikre, at viden på tværs mellem revisor og Erhvervsstyrelsen deles.

For at imødekomme fejl fra projekternes side, afholdes der løbende møder og kurser for støttemodtagere. Alle støttemodtagere deltager i et opstartsmøde med Erhvervsstyrelsen, hvor tilsagnsvilkår, administration og støtteberettigelsesregler bliver gennemgået.

Revisor gennemfører obligatoriske kurser i administration af strukturfondsprojekter, og Erhvervsstyrelsen gennemfører kurser i brugen af det projektrapporteringsværktøj støttemodtagere skal anvende i deres afrapporteringer til Erhvervsstyrelsen.

Det er Erhvervsstyrelsens vurdering, at deltagelse på disse kurser hjælper projekterne til at indsende afrapporteringer af en højere kvalitet end før deltagelsen.

10. En integreret tilgang til håndtering af de demografiske udfordringer og/eller specifikke behov i regioner og områder (hvis det er relevant)

De regionale forskelle i Danmark er ikke tilstrækkeligt store til at tilsige en særlig tilgang på programniveau. Dette er også en del af baggrunden for, at Danmark i 2021-2027 fortsætter med anvendelsen af nationale operationelle programmer.

Virksomhedernes behov og udviklingspotentialer i byer, landdistrikter og lokal- og yderområder er formet af unikke ressourcemæssige, geografiske og historiske omstændigheder. Disse forhold præger hvert områdes erhvervsstruktur. Nogle områder har flere store virksomheder, der handler med hele verden, mens andre i højere grad kendetegnes af mindre og ofte familieejede virksomheder, der primært betjener lokalområdet.

Andre forhold som fx beliggenhed i forhold til infrastruktur, viden- og uddannelsesmiljøer og særlige lokale, kulturelle og historiske faktorer som iværksætterkultur, detailhandel og mikrovirksomheder, ildsjæle og handels- og købmandstraditioner er ligeledes vigtige. Derudover er områdernes erhvervsclima også en væsentlig faktor for vækst og udvikling. Samarbejde på tværs af kommuner og andre offentlige aktører er med til at skabe gode rammer og en sammenhængende offentlig service for virksomheder i hele landet.

Alle disse hensyn indgår i strategien for decentral erhvervsfremme 2020-2023, som danner grundlaget for udmøntningen af regional- og socialfondsmidlerne. Det betyder, at der i den konkrete udmøntning kan tages højde for særlige stedbaserede demografiske udfordringer eller andre stedbaserede behov, som programmerne kan imødekomme. Det fremgår desuden af erhvervsministerens aftale med Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse om strategien for 2020-2023, at EU- og nationale midler skal bidrage til at styrke et mere sammenhængende Danmark og styrke erhvervs- og turismeudvikling i landdistrikterne.

11. Et sammendrag af vurderingen af, om de relevante grundforudsætninger er opfyldt, jf. artikel 15 og bilag III og IV (valgfrit)

Tabel 1: Grundforudsætninger

Grundforudsætninger	Fond	Udvalgt specifik målsætning (ikke relevant for EHFAF)	Sammendrag af vurderingen
Horisontale	Alle		[fremgår af programmerne]
Intelligent specialisering	ERDF	1.1	[fremgår af regionalfondsprogrammet]
Affald	ERDF	2.6	[fremgår af regionalfondsprogrammet]
ESF+ tematiske	ESF+		[fremgår af socialfondsprogrammet]

12. Foreløbigt klimabidragsmål

Fond	Preliminary climate contribution*
EFRU	[€ 77.808.818,20]
Samhørighedsfonden	Ej relevant i Danmark

* Svarende til de oplysninger, der medtages eller skal medtages i programmer som følge af interventionstyperne og den vejledende finansielle fordeling i medfør af artikel 22, stk. 3, litra d), nr. viii).